

310728 వ్ర తి ది న ము వ క టి ం ప ర బ డు ను

Vol. 10

చెన్న పట్టణము 1923 వ సం॥ సెప్టెంబరు నెల 24-వ తేది సోమవారము

No. 147

సంపుటము ౧౦

ఈ థి రో గ్గా రి నా మ స ం వ త్తి ర ము, భాద్రపదమాస శుద్ధ పౌర్ణమి ౧౯.

నంచి ౧౪౭

అమృతాంజనము అన్ని నోవ్వలకు మంచిమందు

అమృతాంజనము గాయము పుండ్లకు

పు న మ యి న ము ం దు

చ క్కా ని డ బ్బి తో నహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 వ్ర తి యి ం ట ను ం డ ద గి న ది

అమృతాంజనము లోక ప్రసిద్ధినిబడసియున్నది. అమృతాంజనము అన్ని నోవ్వలకు సిద్ధామృతము. అమృతాంజనము అమృతశిట్టమాదివిగల మాయవం గుగాదు. నకలునుండులవలన మోసముగలుగును. పంచభాషచీటిని చూచికొనిన మోసముగలుగదు అమృతాంజనపు జగత్ప్రఖ్యాతవలన జేశమునందంతటను వెలసినది.

అమృతాంజనము డిపో, జొంపాయి, లేక నెం. 7 తంబు కెట్టి వీధి, మదరాసు.

కే ర ల న బ్బు ల ను కొ ను డు

ఏల?

“మూడు కౌరణములు గలవు”

1. ఈసబ్బులలో నువాసన సున్నితముగాను, రమ్యముగాను చేర్చబడినది.
2. ఏలనగా అవి అన్నియు మిక్కిలి శుభ్రమైనవి, కల్తీలేనివి.
3. ఏలనగా అవి శుద్ధస్వదేశివి చందనము, రోజా, లెవండరు, బ్రాక్ విండుసర్, కోల్ తారు మున్నగు పలురకముల నువాసనలుచేర్చి చేయబడినవి.

సరసముగా విక్రయింపబడు ఇదేనూదిరి సబ్బులను కొనకుడు.

(2)

ధరలకు, ఇతరవివరములకు:—

Apply to:—The Business Manager, Kerala Soap Institute, Calicut.

క రీ తు కు ని ల చి ఖ్యా తి గా ం ది న

శుక్లనష్టము మాత్రలు 50 కి 1-4-0

పూ త ని

వైద్యరోగములకు దివ్యవధము - రసాయనము సీసా 1-కి రు 1-0-0

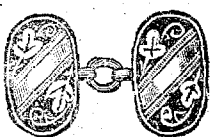
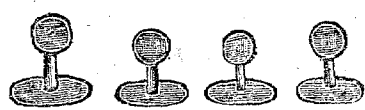
జా వై జ ప్ర త్యే క ము

897

ఓవర్ అండు కో, ఏలూరు,

మే మేల స్వల్పవస్తువులుకూడా తయారుచేసి,

సిద్ధముగా యుంచియున్నాము.

అను విషయమును తెలిసికొనుటకు అందరుకోరుదురు. మావద్ద చాలాకాలమునుండి లావాదేవీ చేయుచున్న కుతాబాదుల ప్రోత్సాహము, ఉద్దేశముపైననే వెండి, జంగారు బత్తాములు, కఫ్ గుండ్లు, బాలు మొదలగునవి కూడ అభివృద్ధి నే ప్రధానముగా యోచించక సహాయాగమై చేసి సిద్ధముగా యుంచియున్నాము. శరణుబంగారుట, సిమెంటికి పూచీ ముద్రబడును. ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి, గురుసామి శెట్టి కంపెనీ,

1842

6

నగలరత్నము, 25 వై వాబజారుకోడ్డు, మద్రాసు.

వెల్లింగుటన్ సిసీమా

15-9-28 కవివారము నుండి 21-9-28 తేది శుక్రవారము వరకు కవివారము, ఆదివారము లందు మాటిని కగలు 8-15 గంటలకు వరుసగా.

స్టారమి సీరియల్-విరల్ విండు

అను అగ్రత ప్రదర్శనము చూప బడును.

చార్జెస్ హచ్చిన్స్ ఆది శుభ్రకీర్తనకుని అద్భుత చర్యలు అమెరికా దేశమున అంతటను నుపకీర్తి చెందియున్నది. భయంకరము, ప్రేమ, అనూయక, సాహసము మొదలగునవి గల ప్రదర్శనము. రెండవవారము చూడబడును. 11 భాగములు (5 ఉపభాగాలు) గా మాంట్రీ డ్రాఫిక్ కూడ ప్రదర్శించ బడును.

చా కు లు - తా ల ము లు

మం గ లి క త్తు

అగ్రధనాదయితే చేయబడినది. మొదలు

వెంటనే భరణశాఖలగుటకు వ్రాయును.

వి. వెంకటేశ్వర్లు అండ్ కో లిమిటెడ్

కట్టర్లు అండ్ లాక్ మేకర్స్ etc.

8051

వెద్రాపురం. (గోనాదిరిజిల్లా)

టెలిగ్రాఫిక్ అడ్రెసు: “విడి వత్తిక” వెద్రాపురం.

భక్తకవీర్

5 అంశముల వీరినాటకరాజము. (సంధ్యార్థ కొడాలి నక్షత్రవారమున కావుగాదు. భక్తిని ప్రభావము. ప్రదర్శన శార్వము. మృగుచదు:శెల్లి. వెల రు 1-0-0 పాదుకా శిల్పాభిషేకము రు 1-0-0 శ్రీల వేడుక పెండ్లిపాటలు రు 0-8-0 మనీశా మనోరంజని (శ్రీలపాటలు) 0-5-0 వేద్యా వృత్తి 0-1-6 కల్లికి మొకుడు 0-1-6. కేటలాను ఉచితము.

వలయువారు:—కె. కె. పట్నాయక్ అండు బ్రధర్స్, బుక్కు-స్టెల్లర్స్, ఏలూరు, కృష్ణాజిల్లా.

బ్రహ్మశ్రీ చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహం పంతులుగారి

గ్రంథములు!!

గ్రంథరాజములు చౌకధరలు

కొలదికాలమే!!!

నూతన గ్రంథములు

గణపతి:— ఇది హాస్యరసక్రధానమగు చక్కనినకల, ఇది చదువకొనదీసకరహిత తుదివరకును కడు మెదటిభాగము 0-12-0 రెండవ భాగము 0-12-0.

అర్థ సప్తపుట్టియను.

రాజరిత్నము:— ఇదియను నూతనముగా వ్రాసబడిన చక్కని సాంఘికనకల. కడువనోహరముగా నుండును.

0-12-0.

చతురచంద్రహాస చక్కని క్రొత్తనాటకము 0-8-0.

అర్థములు రక్తములు:— రాజనీతిసహితములు: దుష్టులుద్రియుక్తు దురాలోచన, రాజ్యమునకై వాపన్ను అడ సుందరి చరితమును. ఇందరిరాజనీతి ప్రతిపాదన తప్పక స్వీకరింపవలెను. ప్రతిపక్షమును ముట్టలొలుకుదుండు చివరాయు బహువరము.

నాటకములు

కయోపాఖ్యానము	0-8-0
కనకయోగదళము	0-8-0
శ్రీకృష్ణసామంతము	0-8-0
కృష్ణపానపదార్థ	0-6-0
కృష్ణతీర్థసంహిత	0-6-0
నవలలు - చరిత్రలు	
కర్పూరమంజరి	1-0-0
సాందర్యలిఖి	1-0-0
రాజభాగ్యధాని 1-వ భాగం	1-0-0
దీప్తి 2-వ భాగం	1-0-0
చూడవలె	0-12-0
అపరాధిబాయి	0-12-0

సిద్ధాంతచక్ర	0-12-0
సురగోవిందచక్ర	0-12-0
నానక్ చక్ర	0-12-0
ఘంటలచక్ర	0-10-0
రామచంద్రవిజయము	0-10-0
భారతి భావము	0-8-0
వివేకములు, 1, 2, భాగములు	0-8-0
కృష్ణవేది	0-6-0
మణిమంజరి	0-6-0
సంకచక్ర	0-4-0
సువర్ణశుక్రము	0-4-0

మొత్తం 16-4-0

శ్రీ లక్ష్మీనరసింహం పంతులుగారి గ్రంథము లన్నియు ఒకేసారి కొనువారికి నాల్గవవంతు ఖాదు తగ్గించి ఇయ్యబడును. ఆర్డరుతో మూడవ వంతు సొమ్ము అడ్వాన్సుగా బంపవలెను.

వలయువారు:— కె యల్. యన్. సోమయాజులు గోదావరి బుక్స్ డిపో, రాజమండ్రి.

వరా:— మార్గ చర్యతీతాచక పుస్తకములు, అనేకములైన యితరనాటకములు నవలలు, చరిత్రలు, నూతన పుస్తకములు అన్నియు వారికి.

పోస్టుధరలు ప్రత్యేకము.

THE BUSINESS DIRECTORY OF INDIA, BURMA & CEYLON

A Comprehensive Directory of the various Businessmen, Exporters and Importers, Firms, Factories, Mills, Manufacturers, Merchants and Industries of the principal Cities, Ports & Towns of India, Burma & Ceylon.

Price Rs. 10-0-0 per Copy Net.

TESTIMONIALS.

Man-o-Jamshed, Bombay.

Within the eight hundred and odd closely printed pages of the book is a mass of useful information relating to the chief cities of India that ought to satisfy the requirements of the most exacting business houses. The information is classified and arranged according to the cities alphabetically that relating to the Presidency towns of Bombay, Madras, Calcutta and Colombo being almost complete and authoritative. A brief but interesting introductory note precedes the information given about each town or place of commercial importance, a feature that adds considerably to the usefulness of the Directory. We can recommend the book to business houses in search of an up-to-date all-India Directory at a price which is by no means prohibitive.

Ceylon Daily News, Colombo.

A new Directory has been issued by the Kanara Press of Madras which will be a useful addition to the libraries of business houses in India, Burma, and Ceylon. It affords a useful reference book, and the manner in which the index of products is compiled makes it simple to place a finger on the right place for the goods. The printing is clear and distinct and the volume serviceably bound.

Ceylon Observer, Colombo.

We have received a copy of the Business Directory of India, Burma and Ceylon for 1923 from the Kanara Press, Madras. It is clearly printed and is a comprehensive work dealing with the businesses of about 200 principal places in the above-mentioned countries. In the foreign section is given a list of firms in the United States of America interested in trade with India and the Far East. On the whole the Directory should prove a useful work of reference to businessmen.

The Hindu, Madras

The Business Directory, prepared by the Business Directory Co., "Kanara Press Buildings," Madras, is a handsome book of reference useful for businessmen of every description, including traders and merchants. It is a Directory of Banks, Firms, Associations and Business houses

in all important towns and cities of India, Burma and Ceylon arranged in the alphabetical order. The description of these cities is brief and interesting. The names of foreign Banks and Firms such as those in Buenos Ayres, Cape Town, Soerabaya, Darban, Kobe, Penang, Shanghai, Singapore, Sydney and names of Firms in U.S.A. and Germany interested in trade with India are also given.

The Indian Daily News, Calcutta.

This is a very handy volume containing a mine of information. It not only gives a detailed list of business firms in order of subjects of almost all the important towns of India, Burma and Ceylon, but it has also a Foreign Section stuffed with similar information. Every business man and public institution should possess a copy.

The Modern Review, Calcutta.

This is a very useful book of reference for businessmen and a very good medium of advertisement. Chief towns of India have been treated under different sections, sometimes with short introductory notices about their origin and objects of interest. The book deserves a good circulation among the public taking an interest in commerce, industry and trade of the country.

Editor, The British Printer, London.

You are to be congratulated upon the success of this very substantial volume.

Madras Mail.

We have received from the Kanara Press, Madras a copy of the Business Directory of India, Burma and Ceylon for the current year. It is a well-go-up publication and gives a comprehensive list of the different trades, not only in the principal cities of the Indian Empire but also in various mofussil centres. Prefixed to the volume is much valuable information regarding business abbreviations, weights and measures, Indian Customs duties, etc. A short descriptive account of the principal cities of India is also included and altogether the publication should prove of great use to merchant and tradesmen on the look-out for improving their business.

విశాఖ పట్నం జిల్లావార్తలు

(ఒక విలేఖరినుండి)

మా జిల్లాలో కలెక్టరుగారు తీరనిది. అన్ని తాలూకాలలోను వర్తమాలు రాగా తీరినది. తగ్గినచో తాలూకాలలో పోయి వేసి తారు ఇంకను మిగిలినవిట్ల జరిగియున్నవి. చాలకాలము కర్షణము జరియజున్నది ఇప్పటికి పూర్తిగా కర్షణముచేత పశువులన్నియునింజీపాయినవి, కొన్ని స్థలములలో యెక్కడగంట చేత పశువులు కల్లయినవి. ధాన్యము విజయము పొళ్లు మొదలగు తిండివార్తములకు భరణు చాల తగ్గుటచేత చీనలకును కూలి జనమునకును చాలాసమస్యయైనది. తగ్గినచో అలగ్నముగా ఈ భాణము చేయబడినను పంటలలోను కనుబడుచుండలేదు. కాల మూసిగియు ఇప్పటికి కర్షణమునే యున్నది.

లోకల్ బోర్డులు

మా జిల్లాలో బోర్డులు క్రొత్తిరోజుల కిందట తాలూకా బోర్డులను ఏర్పాటుచేసిన చాలకొండ చీపురుల్లి ఈరెండు తాలూకా అను చేర్చి ఒకబోర్డుగా చేయవలయునని ఒక తీర్మాన ముంచబడినది. దాని ప్రకారమునా తేల్చునందున చాలకొండ చీపురుల్లి తాలూకాలలో ఈ రెంటిని ఒకబోర్డు నేర్పయవలయునని కోరికతో ప్రజలు ప్రయత్నములు తీసికొని చేయుచున్నారు. ఈరెండు తాలూకాలల కచ్చారబడి నుమారు 60000 ఉండుటచేతను ఈరెండు తాలూకాల కిందను అనేక విధములైన ఖర్చులు ప్రజల సౌఖ్యార్థము వెట్టవలసిన విధియై యుండుటచేతను ఈ ప్రయత్నములు కొనసాగునని నమ్మకమును. ఇందువిషయమై క్రియార్తే జే. వెం. శుభాచార్యగారు తమ యధాశక్తిగా ప్రజలను బోధించియు తాలూకా బోర్డు సభ్యులకు బోధించియు అభిమానమును కల్పించియున్నారు.

1. Wanted:—Energetic agents, in all important cities and towns of Tamil districts, Mysore, Andhra Desa, Hyderabad, and the West coast to represent "The Business Directory of India, Burma and Ceylon." Salary or liberal commission or both according to business guaranteed. Small cash security essential for selected candidates.

Apply to

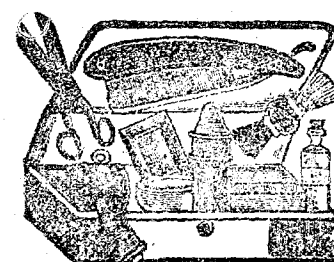
K. A. Hebbar, Sole Proprietor,
The Business Directory Co.,
15, Angappa Naick Street MADRAS.

2. Wanted:—Five Travelling agents to travel in Upper India, Bengal, Bombay, Burma and Ceylon to canvass subscribers and secure advertisements for the 1924 edition of the Business Directory of India, Burma and Ceylon, Salary Rs 100 with commission and T. A. Cash security required Rs 1000.

Apply To,

The Business Directory Co.,
Kanara Press Buildings,
15, Angappa Naick Street, MADRAS.

Best Hollow Ground Razor 911

We are selling this well-known Hollow Ground Razor, English make, in white and black handles durable blade at less than whole-sale price viz. at Rs. 6 with 1 brush, 1 stick shaving soap, 1 sharpening stone, 1 strop 1 scissor, 1 looking glass, 1 bottle oil, 1 water cup.

V. S. WATCH Co.
POST BOX No. 105,
MADRAS.

BUSINESS DIRECTORY COY.,
15, Angappa Naick Street, MADRAS.

తే. తుల. మా. ౧౪ నీనా 1-3 అక్షరాలు 0-12-0 మూలక పే.
అమ్మతాంబవము డి.పి., మద రాను. బొం. లాం.

అదృష్టము.	625, 849, 442
అదృష్టము.	88, 507, 190
అదృష్టము.	145, 586, 198
అదృష్టము.	118, 259, 629
అదృష్టము.	52, 252, 458
అదృష్టము.	222, 865, 062
అదృష్టము.	49, 884, 228

(అదృష్టము)

బెజవాడ పురపాలక సంఘము

సాంఘిక నివేదికము

ప్రభుత్వ గర్హము

(సంక్షిప్త రిపోర్టు)

186 తేదీ సాంఘిక సంఘము పురపాలక సంఘమువేళను నందు భాగము ది. ఎన్ కామవరదరావుగారు పురపాలక సంఘమును గూర్చి అగ్రాగ్రాధి పత్రమును పంపించిరి. క్రిందటి సంవత్సరపు పురపాలక నివేదికను చూడండినది. నిరుదు ఈలోపల అధికారము పుచ్చుకొనిన నూతనముగా యెన్నుకొనబడిన సంఘమునా సంపన్న ప్రభుత్వ నివేదికను యిచ్చిరి. దీనిలోను వారు ముఖ్యపాత్రలో నియమములకు విరుద్ధముగా పాత సంఘము యొక్క పరిపాలనకు యేరితిగా పరిశీలన నిర్వహించుచున్నారో స్థానికస్థులపాలనా కృషి ముగియించి విచారించుచున్నది యీ అగ్రము యెట్లు కొనసాగుచున్నదో తెలుపేయ్యుట జేయు యాదేశమును కానవశ్యతతో బహు భర్తలను గూడ లక్ష్యపెట్టక ప్రజల హక్కులను యెట్లు పీడించుచున్నదో, చదువులకు తెలియజేయుచు, ప్రజలకు యావత్తు యెక్కువకాగానే పన్నులు నిజపుచ్చేయడము, ఆఖరు ఆస్తుయ నువయ్యోగిని క్రొత్తగా యెన్నుకొని బహు భర సమర్థము కలుగువరకు పన్నులు చెల్లించమని నిర్ణయించిరి. అగ్రముగా యీ పాత సంఘము యంతకాల ముండియును, దొంతము వారు తమ పదవులకు విరుద్ధముగా నుండినందుకు యిచ్చవచ్చిన తెలుపేయ్యలకును సమాచారము యాతీర్మానముగావించిరి.

జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారు యిందులో ముఖ్యమైన యిద్దరు గౌరవనీయులగు వారును 188 నెక్స్ క్రింద బంధించుచు నిజమొకసంఖ్య. వారు బహువిధముగా ద్రోహముగా, పూచీకత్తు చెల్లించమని చెబుచున్నందుకు దివ్యులీ మేజిస్ట్రేటుగారు వారికి చరిత్రక సంవత్సరము కిక్కిరించెను. కొంతకాలము గడచిపోయిన ఎన్నికలకు అజ్ఞ యొక్కబడిన. తెలుపేయ్యలకు తమకు నచ్చు మైన వారిని సంఘమునకు ప్రతిష్ఠించుగా పంపి, ఇదివరకుండిన అధ్యక్షుడుగారు, అధ్యక్షుడు పీఠిపోయిరి. ఆ అధ్యక్షుడు మరల యెట్లుయిన పురపాలక సంఘములోనికి రావలెనని, పంచములయొక్కయు యితరులయొక్కయు పట్టుక జేపులాడి తుదకు చాల కష్టమునై పి స్థానము సంపాదించెను.

నూతనసంఘమువారి పురపాలక నివేదికనువందలి కొన్ని భాగములు వివరములతోగా నుండునని నీదిగుట ఉదహరించెను

ప్రభుత్వమువారి విలంబము

“1920 మదరాసు ఆక్టర్, క్రింద ఎన్నికల జరుగకుండుటకు గలిగిన విలంబము, ఎన్నికలకు, సంఘ కార్యచరణముకు మధ్యకుంచబడిన కాలము శోచనీయము. మదరాసు జిల్లా పురపాలక సంఘముల చక్రము తేదీ 1-10-20 నుండి అమలులోకి వచ్చింది. సాధారణముగా 1920 : నవంబరులో, డిసెంబరులో ఎన్నికల జరుగవలసియుండెను. కాని 1922 వేళ మాసమువరకును జరుగలేదు. ఎన్నికల పరిపాలనను పోర్టులకు బాధింపబడిన తే 20-6-22, 27-6-22, 5 ప్రమరింపబడిన. ప్రభుత్వ నియమిత స్థాయిలపై 14-11-22 వరకు ప్రకటించబడ లేదు. 17-11-22 తేదీన నూతన సంఘము కార్యములోకి వచ్చు నట్లు నిర్ణయించిరి. 1922, మే మాసములో జరిగిన ఎన్నికల నెల లనంతరమువరకు కార్యచరణలోనికి రాకుండుట కడు విచిత్రముగా నున్నది.”

“రంపు” పురపాలన సంఘము

“అహింసకు విరుగునకు కారణము. ప్రపంచములో నెల్ల మానవులకు వన్నులు చెల్లించుటయన్న యిచ్ఛముండదు బెజవాడ జనము కూడనట్లే నూతనసంఘము అధికారియనకు రాగానే భారమి వారి నెదుర్కొనినది. తెలుపేయ్యల దురుదయముఖత కెంది పురపాలక సంఘమునకు విరోధముగనున్నారు. అంగీకారములు ఒకప్పుడు యిచ్చుచులే. వచ్చు లలంకరముగా నొకవరిపాలన వర్తమా రంపు పార్లమెంటు అను పేరున స్థాపించబడినది. అట్లే గయ పురపాలన సంఘము కూడ రంపు పురపాలన సంఘమున పింఛబడుచుండెను. ప్రజల సమర్థత బడచక, వారు నేనుగా యెన్నికల జరుపుట జేయు ప్రయత్నములన్నిటిని ధృవజేయుచు, చాలకాలమువరకు యారంపు పురపాలక సంఘము నిలిచి యుండుటకు ప్రబాంధేశన కలిగినది. 1 నెక్ ప్రజల ప్రాతి భక్తియ వాగుగ గలిగిన నూతనసంఘము

వచ్చువరకు వన్నులు చెల్లించమని వారు నిర్ధారణజేసి కొనిరి. పురపాలనసంఘపు పన్నులను చెల్లించ వలెనని క్రిందటి సంవత్సరమున న చా య వారు లె క ర ను శో ధ చే య లేరు. తేట చే య ర్థ న భ యొ క టి జ కి నూతన యెన్నికల జరిపెదరుని నిర్ధారణ ముగియవరకు వన్నులు చెల్లించవలెనని నిర్ణయము చేసుకొనిరి. అప్పుడు బెజవాడలో నుండిన పరిశీలన గమనించుటకు యిటువంటిపరిచేసిన గాని యుదకుత్తుట.”

నూతనసంఘమునకు వన్నులు చెల్లించుట “నూతనసంఘము పాత్రకవివహించగనే నిర్ణయము కొందరు బాకీయన్నులను త్వరగా చెల్లించిరి. బెజవాడలో వన్నులు చాల అధికముగా నున్నవి. అయినను తెలుపేయ్యల భరించుచున్నాం.

“నూతనసంఘమువారు చాలకార్యములుచేయ నుద్దేశించి గాని, పాతసంఘమువారు విడచివచ్చుట భవము యేమియులేకుండ పూర్తిగా శూన్యముగావించిరి గాని యాకార్యములు నెలవేటకు పీటలేకుండెను. ముందుకు మంచిలోపలు రాగలని లెలంచెదము.”

పారిశుధ్యము ఆవశ్యకము

పారిశుధ్యము గూర్చి నివేదికను యిట్లు చెప్పుచున్నది. ఇప్పుడు యావత్తువరకు పారిశుధ్యమేర్పాటులు చేయుట చాల అవశ్యకము. మా భవ సహాయమును చూచుకొని రిగిన సదుపాయములు జేసెదము.

ప్రజాసమితివారు పరిపాలన యెట్టివిధముననుకూల బహుళమును, ప్రజాసమితివారు పరిపాలనలో కొన్నికష్టములుండెను. దానిని అభ్యర్థిజేయుటకు విరుద్ధము పనికి వచ్చును బెజవాడ పురపాలక సంఘమునకు వివర కాని నెర్వూనిగ జెప్పిన తప్పుకవిందరు. ఈ సంఘమునకు వారి సహాయములని దెలుపటకు చాల సంకెంపించెద.

ఒకయూరపియనుడు రైలునందు మాత్రమే జేయుచుంటు

కలకత్తా, నెక్ 22:— కలనలు కెన్నడిగారు మహారా నుండి బయలుదేరు మోగలరాను అన్ ఎక్స్ ప్రెసు ప్రయోన నందు మొట్టి తగలిబండిలో ప్రయాణము రుచుండగా కి యెల్లు వేమన జక్ ననదగ్గ మదరగరకు కరిశీతులందున్నరాతి 9 గలకు వాత్యయ్యుచ్చబడినది. ఈతడు రిక్తైన్ ఇండియన్ మై కాధికారి. ఆతడు మరణించు చచ్చినది, బెర్నెడవలపు కంపెనీ (కలకత్తా) వారు కార్యదర్శులుగ నున్న జిల్లా కార్యకసంఘము యొక్క ప్రావిలింగు నూతనం పైదెంబుగ పనిజేయుచుండెను.

వివరములు

నెక్ 22:— తెప్పి నెట్లు కలనలు విలియమ్ కెన్నడి నీ. వి. నీ గారు నిన్ను రైలు బండిలో మరణించియుండెను. ఆ తని కి రి రుమై క్రి పోటు టిగలరు. ఈతడివరకు అస్సామనందు చాలా కెర్తరుద్యోగముల నొకప్పుడు. 1920 నుండి విక్రతిపుచ్చు నెక్. ఈ వాత్య ఎచ్చుట నొకప్పుడిండియు సరిగ్గా తెలియలేదు. ఎన్నికల రిగల నరు. బడియందుకు నొకవోటు లెఖనిలబడవలసివచ్చెననియు దొంగలవచ్చుట లెఖన ప్రవేశించి నియు నెంనుచున్నారము. ఫీ యనందు కెన్నడిగారి కలనలు సర్దుచునే కరిశీంపబడినది. పోలీసు ఇన్ స్పెక్టరు జెనరలు, డిప్యూటీ ఇన్ స్పెక్టరు, పి. వి. డి. అధికారులు, జిల్లా మాజిస్ట్రేటు మొదలగు వారు విచారణ జరుపుచు న్నారు.

ఆంధ్ర శబ్ద చింతామణి వ్యాఖ్యానము

కర్త:—పారిసంది రామశాస్త్రిలుగారు ఆంధ్ర శబ్దమునందలి(కథము) వి గు నన్నయభట్టారకుడు రచించిన ఆంధ్రవ్యాకరణమున కిది చక్కని తెలుగు వ్యాఖ్యానము అనిక ప్రాచీన భారతప్రజలను విమర్శించి నన్నయభట్ట నూతనములను సంస్కృతార్థములయందు ఆంధ్ర భారతత్వత్వముల నదహరించుచు వాయబడిన ఆంధ్రవ్యుక్తుల కార్యము ఆంధ్రశబ్ద చింతామణి నన్నయ కర్తృత్వము వాదనము ప్రాతి వాదములన్నియు సుప్రమాణముగా ఖండింపబడినవి. భాషా శ్రేష్ఠుల తెల్లన ముఖ్యముగా మాడదీసిన విశేషము తెన్నియొ గలవు.— కల 0-12-0. పోస్టేజీ వేటు. (గంభీరము దొంగవోటు:— మేనేజరు, ఆంధ్రప్రతికాకార్యాలయము. చెన్నపురి

వాతావరణ స్థితి

1923-సం॥ సెప్టెంబరు నెల 24 తేదీ సాంఘిక సంఘము

జిల్లా ముఖ్య పరిశోధకులు	కల 24 గంటలలో అత్యధికము	కల 24 గంటలలో అత్యల్పము	కల 24 గంటలలో వర్షము	కల 24 గంటలలో వర్షము	కల 24 గంటలలో వర్షము
గోపాలపురం	87.2	77.0	1.87	16.01	10.78
కొర్రాపుట్
వికాఖపట్నము	81.4	76.6	0.15	6.99	12.43
కాకినాడ	79.9	75.3	0.34	17.23	3.59
మచిలీపట్నము	85.1	76.0	0.53	18.73	4.26
గుంటూరు
కర్నూలు	90.9	78.3	0.02	16.67	1.52
బళ్లారి	93.7	75.5	...	4.04	5.83
అనంతపురం
కడప	84.4	76.8	0.55	8.07	9.63
నెల్లూరు	81.7	77.1	...	10.51	0.61
మద్రాసు	81.8	77.7	...	10.09	4.26
కడపూరు	93.1	75.5	...	19.82	7.45
నెల్లూరు
నెల్లూరు	91.1	70.6	...	14.86	3.89
కొంభవరూరు	89.2	79.2	...	6.70	1.89
తిరుమనాపల్లి	98.7	75.4	...	6.09	4.30
నాగపట్నము	91.7	77.3	...	4.58	5.18
పురుకోట
మధుర	96.2	76.0	...	2.17	9.16
పాంబన్	81.3	79.7	...	2.86	0.89
తిరునల్వేలి	9.90	1.88
తిరువేండూరు	83.1	78.0	...	56.21	24.06
కొచ్చిన్	83.5	73.6	0.40	108.11	35.74
కాలికట్టు	85.0	74.1	...	122.43	36.29
మంగళూరు	86.6	72.7	0.03	129.07	23.88
బెంగళూరు	80.3	61.8	...	15.24	2.50
నాన్నాన్
మెర్కార	70.4	59.2	0.08	148.22	46.13
కైమారు
మైదానాబాద్
కార్వార్
రత్నగిరి
కొంబాయి
మాలాపురం
కొడైకనూర్	64.1	52.2	...	9.04	12.84
ఉదకమండలము

సర్కారులు:—వర్షము సర్వత్రా గలదు. గోపాలపురం లో 1.87 కాకినాడలో 0.34 వికాఖపట్నములో 0.15 అంకరముల వర్షము కరిసెను. బండలో చిరుకులుబడినది. మేఘములు ఒక మోస్తరుగనున్నవి. అర్ధితి ఎక్కువ కాకినాడలో తగిలేదేమి 10.4, వికాఖపట్నములో 6.9, మచిలీపట్నములో 5.1 డిగ్రీలు తక్కువ కాకినాడలో రాత్రివేదీమి 8 డిగ్రీలు తక్కువ.

వర్షకా:—దినములు అంతయు బడినవి. వన్నులు పలవడుచున్నవి. అర్ధితితక్కువ, బళ్లారిలో తగిలేదేమి 8.1 డిగ్రీలు ఎక్కువ. రాత్రివేదీమి 4.8 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

కర్మాటకము:—అకము కొంభవరూరు, మేఘావృత్తయొచ్చింది. అర్ధితితక్కువ. నెల్లూరులో తగిలేదేమి 2.3 డిగ్రీలు తక్కువ.

సర్కారులు:—వర్షము కరియ్యునేను యింతవచ్చునో, ఎన్. ఆర్. పాపూరూ, వాతావరణ కార్యదర్శి.

నెక్ అనుకోవముఖ్యత కలకత్తా మోస్తరు ప్రధానశాస్త్రయంత్రుగ పరిశీలించుచు నెక్. అనుకోవముఖ్యత కాకినాడలో వర్షింపయ్య, భారత కానన భవ ఆ పట్టణమునందీ క్రిందిగ్గ నెక్ కొనబడి ననన్ 0 నుడు నియమ 'బెంగాలీ' పత్రికకు తెలియచున్నది.

రంగును 22 — బర్మావ దుల సహాయానికి కి.తవరకు
 లక్షరూపాయలు జేకా రెన. ఇందు 25 వేలను రంగును ఉప్పు
 క్లబ్బురా లొసగి,

అవసరదేశీయ మహాజనసభ

సమాధానతీర్మానము

దేశబంధు దాసుగారు

21 వ తేదీ సాంఘికాలయము కాన్పులో దాసుగారు రుప్రసిద్ధి. ఢిల్లీలో శాసనసభల ఎన్నికల సమాధానతీర్మానమును గుర్తు విడిచింది. నిర్వాహవిధానమును కొనసాగించవలెనని. "శాసనసభ ప్రజాపితావైభవము, శాసనసభల సమాఖ్య, అనుమానములు ఖ్యతి మములు. ఖద్దరును ధరించుటయు గట్టుకవై నూలుకట్టుటయునుగాదని విధిగా జరుగవలెను. ఖద్దరుపదార్థమునకు నేత ప్రతికూలదేనని కొన్ని ప్రతిపక్షాలు ప్రాయశాపించి యున్నాయి. అవియుద్ధావముతో ప్రాయశాపించెను. వానిని నివ్వగూడదు నిరంకశోద్యోగులకు పోలీసుకేసును నేనయిన ఎట్టి ప్రయత్నములలో మనకు శాసనసభలకు మట్టి ప్రయత్నము. శాసనసభలలో భాగంగా ఆ సమాధానతీర్మానమును సాగించవలెనని సమర్థము నాడు తూర్పు గానున్నది. దౌర్జన్యవిహిత మగు అసహాయోద్యమకర్తలను పూర్తిగా అణగియు చేసికొని దానిని శాసనసభలలో కొనసాగించవలెనని దీక్షలునివ్వవలెనని మిత్ర ఓట్లు యిచ్చుకొనెను. ఢిల్లీలో రుప్రసిద్ధి లభింపజేయుట ఆ స్థితియొక్క దోషమగునని కొందరు తలచుచున్నారు. మనదేశమున పరిపాలించుచున్న నిరంకశోద్యోగులకును మనదేశ సందర్భి ధాన్యము పొందుటకు కరువులను తయారుచేసి మనదేశమునకు పశువుగట్టి (లిగు) జేశపురకర్తలకును ఎట్టి భేదములేదు. కలహాలయన ధనాపహరణమును సహించిగా ఏకకాలముననే కరువును పని వెనుక కర్తను ప్రభువే తెలిపెను. భారతీయులను వికేసముల అధీనమునందుంచుటకు నిజము సాధనములు కన్పట్టలేని మరేవియును గావు. దేశీయులు ద్వీగుణీ కృతదీక్షతో శాసనసభలలోను వెనుకను రాద దౌర్జన్య విహితమగు అసహాయోద్యమమును సాగించినచో సంపూర్ణ విజయము మనకు కప్పకలుపును. తగిన కట్టుబాటును ఏర్పాటు చేసికొని నిరంకశోద్యోగులతో పోష సాగించవలెన" అని దాసుగారు నుడిచిరి.

మోతీలాలుగారు

"మనకు బలము దేశీయులే. దేశీయులందరూ మనపక్షమునకు మరలినచో స్వరాజ్యము నొసంగుటకు ద్వారానే నిరంకుశము తప్పక ఆగిరింపాలి. శాసనసభలలో మేమెట్టి సాధనముతో ప్రతిభు టిం పవలెనో మీరే నిర్ణయించవలెను. మీరు నిర్ణయించు సాధనమునైననే చాలవరకు ఫలిత మాధార పడును. మీరు స్వరాజ్య క్షమమువారికే ఓట్లు యిచ్చుకొనెదను" అని భాషించి మోతీలాలు శ్రేయాలగారు నడిచిరి. దేశబంధు దాసుగారికి కాన్పుయొక్క ముగిసిపోయి సంఘమువారు సమ్మతప్రకటనను కనుపించిరి.

21 వ తేదీరాత్రి దాసుగారును శ్రేయాలగారును కాన్పుగనుండి అలవాదాదుకు బయటచేరి. అటనుండి కలత్రావ వెళ్లెదరు.

కన్యాకృతిగిడులకకటనము

"అవసరదేశీయ" ఢిల్లీలో సామాజ్య విరహిత స్వరాజ్య తీర్మానమును మేమింతమైన మును బలపరచిననుగాదా వాతీర్మానము పోషించిన పరికలలో ప్రకటించవలెనని వారిగాద. మేము తీర్మానమునకు అనుకూలముగను ప్రతికూలముగనుగాద మోటులాడలేదు. అనివేశముల ను ముఖ్యముగా కన్యాలోను నిరసించుచున్న భారతీయులకు కలయిపుండులను కాంగ్రెసు సభవారికి తెలిపి ఆయిచ్చించులను తొలగించుటకు కాంగ్రెసువారి సహాయమును బడసి పనిచేయుటయే మా కర్తవ్యము. మేము భారతదేశమునకు వచ్చి కేసిన ప్రతినిధులకును కలిగిన ఫలితము మాకుచాల సంతృప్తి కలిగించినది మహానభవారి తీర్మానము ప్రకటన అభి. కాంగ్రెసు కార్యకర్తలకు వారు త్వరలో ముఖ్యంగా కని చేయవలెనని మేము నిర్ణయముగా నమ్ముచున్నాము" అని అవసరదేశీయ కన్యా నుండి ప్రతినిధులు గారచ్చి న హు స్నేను అట్టుల్లా లాట్టి, ఎం. ఏ. దేశాయి, డి. బి. దేశాయిగారు ప్రకటించిరి.

ఆంధ్రానుగారిని నిందించుట ఆవివేకము

కన్యాదేవాలయపుత్రలో నోరకు మిమ్ముకు (ఆంధ్రానుగారిని) నిందించుచు (వాసిరి, మీరు (ఆంధ్రానుగారు)

38వ దేశీయ మహా జన సభ

కాకినాడ సమావేశము

మాలానా మహమ్మదాల్ గారే మహా సభ కార్యక్షులుగా ఎన్నుకొనబడిరి

నిన్న కాకినాడలో జరిగిన సన్మానసంఘసభలో నీ తీర్మాన మాయోదించబడెను.

నిన్న (23 వ తేదీ) కాకినాడలో సన్మానసంఘసభ జరిగినది. మాలానా మహమ్మదాల్ గారు మహా సభకు అధ్యక్షుని పదవిని వహించి జేగారు. మధ్యాహ్నం (మహారాష్ట్ర ఖండము) మాలవారధిపురకేంద్రుని అన్ని రాష్ట్రముల రాష్ట్రీయ సంఘములవారి సమరూప ముడిచిరి. కాన మాలానా మహమ్మదాల్ గారే మహా సభ.

సభ కార్యక్షుని పదవిని వహించు తీర్మానము సన్మానసంఘసభలో ఏర్పడినముగా స్వామోదించబడినది సన్మానసంఘ కార్యదర్శి శ్రీ కంటి శ్రీనివాసరావుగారు నేడు (24 వ తేదీ) కాకినాడనండి మాకు తెలిపారై నంది.

జయయతులు లేమా సామంతుల

జయయతు కాన్యాకంఠసభలో ఫలూవాను కరుణేయులు సమర్థి కవాన్యాకంఠ కాల వర్షజరిగినది ఇదివరకున్న ఫలూవాను కరుణపరిచి ప్రస్తుతపద్ధతుల కనుకనుగా ఫలూవాను సకరించి ప్రకటించవలెనని హాస్యకాలస్నేను అవామకంగా తీర్మానమును సుపాదించిరి. అందులకొక ఉపసంఘమును ఏర్పరిచిరి. ఆ ఉపసంఘమువారి రిపోర్టు చేరినవిమ్ముకు మరల నీ తీర్మానము సూచి చర్చజరుగను (ఆ. వె)

ఖలాఫతులంటిరులవైని కేసు

దక్కాలో దాసు సెలలో ఒక ట్రైబునల్ కరుడు 26 బట్టలచేర్లకు ప పవలెనని వి. కాంగ్రెసులో మరియొక కర్తకు నిక వాయగా నరకు పడవలో ఆచేర్లకు ప వేను. ఆ పడవ దక్కారేపు తరగానే, ఆ చేర్లలో విదేశపు బట్టలను వి గాన వానిని దిగువతి కేయ్యనూడదని కంటిటియూ కూలిలను కిరీధించిరి. కంటిటియూ చేర్లమీద గంధకపు కృతిని చల్లిరి బట్టల కలలబడినది ఆ పడవమీద మరువాడుదనుమున కర్తకుతో తెలిపెను పిమ్ముకు పోలీసువారు ఇద్దరు కంటిటియూల పై కేసుకునెరి. (ఆ. వె)

అమీర్బందగారి విమరల

సరిపాదు సేవల చట్టముకొర అమీర్బంద గారికి నేనుబడిన మూడు ఏండ్ల కరింకిన అమీర్బందగారు పూర్తిగా అశభవిందించున యీసెల 22-వ తేదీ అమీర్బంద గారిని నడిచిరి. నేను మరల కాంతముగను సకముమున అ దోరమును సాగించెదనని అమీర్బందగారు నడిచిరి. (ఆ. వె. మూల్లాను)

సిద్ధా 21:—ఆ.కె. అలీగారు స్టేటుకాన్సిలు సభ్యత్వమును రాజీనామా కొనసాగించి మేయొక సభ్యు నెన్నుకొనవలసివని వారి నియోజక కర్తమువారు గౌరవించిరి.

సిద్ధా, సెప్టెంబరు 21:— బంగిలకు రామారావు గారు తొగరూపంను నిదియ అందు మిలిటరీ జిల్లా, సెమన్యజ్జిగా నియమించబడెను.

త్రిమను దేశీయన కన్యావారికట్టి సహాయము చేయలేదు అపకారమే చేసిరిని ఒకరు అప్రతికట వ్రాసిరి సర్వెంటు పతి కకు బ వారి సీ దాను చతుర్యేదిగారు వ్రాసిన లేఖకు నేను చదివినాను కజ్జకులకు మిమ్ములకుటుల కరింకుగను కృతజ్ఞత తోడండను నిందించుట మిక్కిలి అచచితము. కన్యా కరిమ్మగారు మునుగూర్చి లండనులో జరిగినసంఘములను సరిగా తెలుసుకొని వారితో అట్టి అసంగతమకు లేఖకు దిమాకెటు కత్తిక వ్రాసియుండరు. అని మీకు నే సాధికారముగ విప్పించుచున్నానని" తూర్పుఆఫ్రికా భారతవాతీను మహాసభాప సమాధ్యక్షుడు జేకాయిగారు ఆంధ్రానుగారికి వ్రాసెను.

శాసనోల్లంఘనతీర్మానము

6 లక్షలమంది అనుసరణ. కాంగ్రెసులో శాసనోల్లంఘన తీర్మానము సుపాదించుచు దాక్తురు కిలియా అక లిలు సత్కావ్రామునకై 50 వేల రుంది వచ్చెదరని కెప్పిరి. మాటియారీను డి వచ్చిన పీకగులాం మూడో అడిదో గాంపక్షమున వారును 6 లక్షలమంది అనుసరణను కత్కాగ్రహు లయ్యెదరని ఆయనచెప్పెను. ఈ యుద్ధముకు వినివలదు సిద్ధితి కప్ప అందరను సంతోషపుటకీ తాంబులైరి.

శాసనసభల ఎన్నికలు

కాంగ్రెసుసంఘముల కర్తవ్యము

మాలానా మహమ్మదాల్ గారి అభిప్రాయము

అయ్యవేర కాశీకర్తరావుగారు ప. పినలేంటి వార్త కాసనభా ప్రజా తీర్మానము ఢిల్లీలో అవసర మహా సభలో ఆమోదించబడినందున కాంగ్రెసు సంఘముల కర్తవ్యమును తెలుసుకొనటకు కేసును, దాక్తురు బ్రహ్మతోక్కుల సుబ్రహ్మణ్యంగారును, శ్రీ గంధలగూడెం కుమారరాజుగారును మాలానా మహమ్మదాల్ గారిని కందర్బించి మాటలాటియిరి కాంగ్రెసులో సమాధాన తీర్మాన మాయోదించ బడుటకు చాఖ్య కాంతులకు మాలానాగా రిటుల నుడిచిరి.

"శాసనసభల ఎన్నికల విషయమున కాంగ్రెసు సంఘములును ఆసంఘములకు చేరినసభలును కేవలము తెటములుగా నుండవలెను. వారు ఎన్నికలకు ప్రతినిధులను కంపగూడదు. ప్రతినిధులుగానిలుచు వారికి ఎట్టి సహాయమును చేయగూడదు. శాసనసభల ఎన్నికలకు నిలుచువారికి ఓట్లనిమ్ముని గాని ఓట్లనియ్య గూడదని గాని ప్రచారము చేయగూడదు. అందులకు కాంగ్రెసు కర్తవ్యమును బాత్రిగా కర్తవ్యమరుకగూడదు. కాంగ్రెసు సభ్యులు విడివిడిగా ఎన్నికలకు నిలుచుటకు గాని ఓట్లు యిచ్చుటకుగాని అంగీకరించిన ఎడల అటుల వారు వ్యక్తిమాత్రముగా చేయుటకెప్పు మున్ను చేయవచ్చును. ఇష్టము లేకున్న మానవ ఎన్నిక" అని మాలానాగారు నుడిచిరి.

ఆంధ్రులకు ప్రత్యేకసందేశము

ఇది 1923 సెప్టెంబరు అని ఆంధ్రులు తెలుగు గూడదు. 1921 సెప్టెంబరునెయే తలచి అపు డెట్టి దీక్షతోను ఉత్సాహముతోను కనిచెసిరో అట్టి దీక్షతోడనే అట్టి ఉత్సాహముతోడనే యిప్పుడు గూడ నిర్వాహవిధానమునుగూర్చి కనిచేయవలెను. సమాధానతీర్మాన మాయోదించబడె నను విషయమునేకంధ్రులు లెక్కచేయగూడదు. శాసనసభలకు వెళ్ల గూడదను సమ్మతము నాకలునూత్రమును తగ్గలేదు గాని సంద్యోగమును కలిగించుటకే నేని సమాధానతీర్మానము నుపపాదించితిని. ఆంధ్ర దేశమువారు మహానాయకుని మార్గమునే అనుసరింపగల రని ఆసిం చెదను."

అ మాలానా మహమ్మదాల్ గారు నుడిచిరిని కన్యాకరమునండి నేను అంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శి శ్రీ యతి అయ్యదేవర కాశీకర్తరావు గారు మాకు తెలిపారై నంది.

సిద్ధా 23:—1203 మైక్రొమారును సభ్యులయందు, ఈయడయము 2 గ 22 ని లక్ష ఒకమాదిరి భూకంపము కలిగి నట్లు సిద్ధానుండలి నియోమో గ్రామమున దెలియకచ్చెను.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

1923 సం. సెప్టెంబరు నెల 24 వ తేది

సోమవారము

స్వరాజ్య పక్షము

— 1000 —

సహాయనిరాకరణపక్షమునకు డిల్లీ కాంగ్రెసు నిర్ణయము ఎంత వెలుగు దోకనన, దాని ననుసరించుట యుక్తము. మే మిదివరకు సూచించినట్లు, డిల్లీ కాంగ్రెసు తీర్మానములు, గాంధీమహాత్ముడు సూచించిన య స్వతంత్రము దొలగె ననుటకు సందియము లేదు. సహాయనిరాకరణోద్యమము వల్ల మరల ప్రజలలో నుత్సాహమును పురికొల్పుటకు తిరుణమయ మానెన్నమయినది, శాసన సభాబహిష్కార ప్రచారము జరుగగూడదనియు, శాసన సభాప్రవేశమున కడ్డుదొలగిం బడె ననియు తీర్మానించుటచే, నిరాకరణపక్షమునకు ఆశాభం గము గలుగుట సహజము. ఇట్లయవకాశము మరల మూడువర్షములవరకు గాని రాజాలదు. దానిని కోల్పోయినపిమ్మట, ప్రజలలో నిరుత్సాహమును, సందియములను ప్రజలుట సహజము. వారి దృష్టిపై సహాయనిరాకరణము నుండి దొలగి సహకారము సంకతు మరలినను ఆశ్చర్య ముండదు. డిల్లీలో సమాధానతీర్మానము సంగీ కరించిన మహమ్మదాలీ, కియా, గిద్వానీ, యుద లగు బహిష్కారవాదుల కే సంగతులు దెలియక పోలేదు. స్వరాజ్యపక్షము ఎటులయినను తమపం చిన నెగవలయు నని పట్టుబట్టి, కాంగ్రెసుతీర్మా నములను తృణీరించుటకు సిద్ధపడినపుడు, మరల నైకపక్షము చేకూర్చుటకేమి, కాంగ్రెసుప్రతిష్ఠను కాపాడి దాని విచ్ఛిన్నమును ఆటంకపరుచుటకేమి, మహమ్మదాలీ ప్రభృతులు సమాధానమున కంగీ కరించినది. కాంగ్రెసుతీర్మానము తెట్టివి యయినను దానిని ప్రమాణముగ సంగీకరించి, ఇంతవరకును కాంగ్రెసు గౌరవమును నిలుపుటకై పాటుబడుచున్న సహాయనిరాకరణపక్షము, నేడు కాంగ్రెసుతీర్మాన ములకు వ్యతిరేకముగ కార్యమును చేపట్టుట, భావ్యము గానరదు. స్వరాజ్యపక్షమువారి కను కలముగు తీర్మానము గావించబడుటచే, వారు నిర్వహించవలసిన బాధ్యత మిగుల విస్తారముగ గలదు.

అభిహయధర్మమునకు శాసనసభాప్రవేశము నివద్దమని ఎంతజెప్పినను, స్వరాజ్యపక్షమునకు విచ్ఛి క పోయెను. శాసన సభలలో ప్రవేశించినను, అ సహాయ మార్గమును కొనసాగించుటకు వీలుగలదని స్వరాజ్యపక్షము వారు వాదించుచుండిరి. తమ వాదమును రుజువు పరచుకొనుటకు, వారి కవకాశ మియబడినది. వారీ యవకాశము నెటుల వినియోగించెదరో కాలమే దెలుపగలదు. అనుభవమువంటి గురువు మరెవరికగుండును. అనుభవమువలననే సందియము తొలగు దీరిపోవుక. భిన్నవాదముల పటిష్ఠత వ్యక్త మగుట. తాము గోరిన ఫలము నాన్వాయించుటకు స్వరాజ్యపక్షమునకు వీలు గలిగినది. శాసనసభ లలో తెరుణ, సహాయ నిరాకరణమును కొనసా గించుటకే యని, దాను నెహ్రూ ప్రభృతులు చెప్పిన చాటిరి. కాంగ్రెసురహితుడు అసహాయ బుద్ధితో బ్రవేశించు వారలనే శాసనసభల కంప

వలయునని, దానుగారు కాన్పూరులో హెచ్చరించిరి. శాసనసభలలో అధికారవర్గముతో పోరాడుటకు తా ముపయోగించెడి సాధనపు స్వభావముపై విజయ మాధారపడునని, వండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు ఆ సభలో నుడివిరి. స్వరాజ్య పక్ష పక్షికయగు “స్వదేశమిత్రను” గూడ యీ విషయమునే స్థిరపరుచుచున్నది. సమాధాన తీర్మానము, కాంగ్రెసునందు గల విశ్వాసము నేమాత్రము చలించకయెడనియు, శాసనసభల ఎన్నికలలో చాల్గొనుటకు కాంగ్రెసుసభవా రిచ్చిన అనన్య సహాయ నిరాకరణము నవలంబించుటకీ మాత్రమే వర్తించుననియు, సహకారమార్గము నవలంబించి నిర్మాణకార్యక్రమమును పెంపొందించుటకు శాసనసభలలోకి బోవచ్చుననుట ఆ ప్రకృత మనియు, స్వదేశమిత్రను పత్రిక నెక్కి దెలుపుచున్నది. ఈ సందర్భములబట్టి, సహాయ నిరాకరణ పక్షమును కొనసాగించు నిమిత్తమే స్వరాజ్య పక్షము శాసనసభలలోకి బోవలసియుండును.

శాసన సభలలో ప్రతిష్ఠాభవనల నవలంబించుట దృష్ట స్వరాజ్యపక్షము వేరొకమార్గము నవలంబించుట కవకాశము లేదు. శాసన సభలలోజేరి ప్రతిష్ఠాభవము నలుపుట సాధ్యముగా నా గా దా యని చర్చించబడి లేదు. సాధ్యపడదని ఇతరులకే తెలుపడెను. ఒకవేళ సాధ్యపడినను అసహాయోద్యమధర్మము నది ఎటుల పెంపొందించునో తెలియదు. ఆ విషయ మటుండ, స్వరాజ్యపక్ష కార్యక్రమమున, అప్పుడే యొకమార్పు జేయబడినది. ఇంతవరకును, స్వరాజ్య పక్షమువారు శాసనసభల నన్నిటిని వశపరుచుకుండురని తెలుప బడుచుండెను. దేశభ్యుదయమునకు విరోధముగ బనిచేసెడివారు, శాసనసభల నాక్రమించకుండ, తామే వానినాక్రమించి అధికారవర్గమును స్తంభింప జేసెదమని, స్వరాజ్యపక్షము ప్రకటించు చుండెను. కాని స్వదేశమిత్రను పత్రిక వేరుసంగతి దెలుపుచున్నది. సామ్రాజ్య శాసన సభపై మాత్రమే స్వరాజ్యపక్షము తనదృష్టిని కేంద్రీకరింప నిశ్చయించుకొనెనట. దీని యర్థమేమి? సామ్రాజ్య శాసన సభయందు మాత్రమే స్వరాజ్యపక్షము వారధిక సంఖ్యలతో బ్రవేశించుటకు బ్రయత్నించెదరు. రాష్ట్రీయశాసన సభలను వశపరుచుకొనుటకు, వీరంతలాలు పడరనుట నిశ్చయము. శాసనసభలలో బ్రవేశించిన పిమ్మట వానిలో నే కార్యక్రమ మవలంబింపవలయునో, ఆవిషయమును వీరు డిశంబరు నెలలో నిర్ణయించెదరట. తామవలంబింప దలచిన కార్యక్రమ మును ముందగ ప్రకటించకుండుట, స్వరాజ్యపక్ష విధానమున గొప్పలోప మనుటకు సందియము లేదు. నిర్ణీతమగు కార్యక్రమము లేకుండ, స్వరాజ్య పక్షమువారు వోటరుల నెటుల ప్రోద్బలపరుపగలరో తెలియదు. శాసనసభలలో జేరినపిమ్మట నేమిజేయవలెనో స్వరాజ్యపక్షమునకే స్పష్టముగ దెలియకుండగ ఇతరుల కెటుల గోచరించును? వీరిలో సందరును ప్రతిష్ఠాభవముల కంగీకరించువారు గారని ఇదివరకు దెలిసిన విషయమే. ఇప్పటికయినను ఆభేదములు తొలగినటుల గనుపింపవు.

ఇండియా ప్రభుత్వము నిరంకుశత్వమునకు నిలయుమయినను, రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములు మాత్రము భిన్నముగనున్నవా? అధికారుల నిరంకుశత్వము, రాష్ట్రీయములందు యథేచ్ఛగ కొనసాగుచున్నది. శాసనసభలు దీనినాపజాలకున్నవి. రాష్ట్రీయప్రభుత్వ విధానము ట్రాన్సుఫర్డు శాఖవారితో ప్రోద్బలపరుప బడుటలేదు. ద్వంద్వప్రభుత్వ కద్దతి విధలమయ్యెనని మంత్రి పదవిని నిర్వహించిన చి

తామణిగారు అనభవ పూర్వకముగ వెల్లడిజేసి యుండిరి. లా, ఆర్డరులను నిర్వహించుపట్ల నేమి, ప్రజలజన్మ స్వాతంత్ర్యములను భంగపరుచు పట్ల నేమి, అధికార కద్దతులుమార్పు జేసెదలేదు. మంత్రులు కార్యనిర్వాహక సభవారి కద్దతులకు లేల యొగవలసి వచ్చుచున్నది లేనిచోటుల సంఘర్షణ ముదయించుచున్నది. పేరున రిజర్వుడు శాఖ యని యు, ట్రాన్సుఫర్డు శాఖయనియు విభజనమున్నన, గవర్నరుగారు ఉభయశాఖలతోను సంప్రతింప వలయు ననియున్నను, రిజర్వుడు శాఖవారియుత్తరువులు మొత్తపు ప్రభుత్వమువారి పేరుతో వెలువడుచున్నన, కరిపాలన విధానస్వభావము మారకేదనుట తేటతెల్లము. రాష్ట్రము లందును క్లృపరి పాలన మే మూలము గనుపింపదు. ఇట్టి స్థితిలో కేంద్రప్రభుత్వముతోబాటు రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములను నిరంకుశముగ మే గుచున్నవి సామ్రాజ్య శాసనసభలను వశపరుచుకొనుట యవసరమని స్వరాజ్యపక్షము వారెంచుచో, రాష్ట్రీయశాసన సభలను వశపరుచుకొనుటయు అంతికిన్న నవసర మగుచున్నది. రాష్ట్రీయ శాసనసభలను వదలిపెట్టి కేవల సామ్రాజ్యశాసనసభను మాత్రము వశపరుచుకొన దలచుటవ న, వారి యుద్దేశమునకు భంగము వాటిల్లును. ఐనను ఇదియంతయు స్వరాజ్యపక్షము వాదన. వారియుద్దేశ మెంతవంకు నెఱవేరునో, అసహాయవాదులు కరికించుచుండురు. స్వరాజ్యపక్షమువారి శాసనసభా ప్రవేశ ప్రయత్నములో, కాంగ్రెసుసంఘము లెంతమాత్రము జోక్యము గలుగజేసికొనవు. కాంగ్రెసు ధనము ఎన్నికల కుపయోగింప వీలులేదు. కాంగ్రెసు పేరుతో స్వరాజ్యపక్షమువారు ఎన్నికలలోచాల్గొనజాలరు. శాసనసభాభ్యర్థుల విషయముతో కాంగ్రెసు సభకెట్టి సంబంధము లేదు. స్వరాజ్యపక్షము వారు స్వంతబాధ్యతపై ననే, తమప్రయత్నములను కొనసాగింప వలయును.

కాంగ్రెసునందలి ఉభయపక్షములకును మధ్య శాసనసభల ప్రశ్ని విషయమై విభేదమున్నన, తదితర కాంగ్రెసుకార్యక్రమము కొరకు ఉభయపక్షములను కలసిమెలసి పాటుబడుట శ్రేయస్కరము. చిత్తరంజనదాసుగారు నిర్మాణకార్యక్రమముపై తమకు గల విశ్వాసమును దృఢపరుచు లెంతయు అనుకూలముగనున్నది. కద్దరునందును, రాజము నందును, తమకు నమ్మకముగలదనియు, వీనికి తాము ప్రతికూలులమనువార్త యబద్ధమనియు, దానుగారు తెలుపరచిరి. అందుచేకద్దరు నిర్మాణము పూర్తియగుటకును, నిర్మాణ కార్యక్రమము పంజాబు మెయిలువేగముతో కొనసాగుటకును, దానుపక్షమువారు పాటుబడుట యవశ్యకతరవ్యము. కద్దరును గూర్చియు రాజమును గూర్చియు నిర్మాణ కార్యక్రమము గూర్చియు, స్వరాజ్యపక్షమువారి కరిహాస మికి చాలింపబడునని ఎంచెదము. కద్దరు నిర్మాణమును పూర్తిజేయుచో, బ్రిటిషు వస్తు బహిష్కారము నందొక ముఖ్యాంశము నెఱవేరును. కద్దరును బూర్తిచేయుకుండ, బ్రిటిషు వస్తు బహిష్కారముని కేకలిడిన ప్రయోజన ముండదు ఆచరిణిలోనికిరాని తీర్మానముల గావించి ఇసు మంతయు ప్రయోజనముండదు. శాసనోల్లంఘనతీర్మానమును, దానుగారును నెహ్రూగారును ఆమోదించియుండిరి. దీనిని జయప్రదముగ సాగించు భారము, వీరిమీద గూడ నిలిచియున్నది. శాసన సభా ప్రవేశము గాక మిగిలిన యంశముల నన్నిటిని, స్వరాజ్యపక్షమువారు శ్రద్ధతో నిర్వహించుచో, ఉభయపక్షములకును గుడిరిన సంయోగము చెడకుండ నిలచును. దేశసేవకై కలిసి పాటుబడు

టచే, ఉభయపక్షముల భేదభావములు పుట్టి పోవును. కాననభల విషయమున నయినను స్వరాజ్యపక్షమువారు గణావళిమును నెట్టికొని, త్వరలో నపహాయవాదులతో చేతుల గలిపెదరని నమ్మకము. కాంగ్రెసు ప్రతిష్ఠను, అపహాయా ద్యము ప్రఖ్యాతిని భంగపరుపకుండ, స్వరాజ్య పక్షమువారు కృషి పలుపుచో, డిల్లీ కాంగ్రెసు తీర్మానమువలన గలిగెడి నష్టము త్వరలో దొలగి పోగలదు.

నాభా సత్కారము

నాగపురపు సత్కారము ముగిసినదో, నాభా సత్కారము మారణభయమైనది. ఇది మరల అఖిలభారత ప్రజల యగునటల అధికారులు ప్రవర్తించుచున్నారు. నాభా మహారాజును పదభ్రష్టుని జేయుటవలన, సిక్కులలో మితిలేని యశం ల్పై గలిగినది. ఇందుకు దోడగ, క్రస్తుతపు నాభా కరిపాలకులగు ట్లెపుగారు వింత యుత్తరువులను ప్రకటించుటచే, కఠిన్ముఖులు క్షిప్రముగు చున్నవి. జెయిరానలోని గురద్యారాలో సిక్కులు జేరి మతవిధులను పలుపుకొనకుండ నిషేధించబడిరి. అక్కడకు బోయెడివారు అరెస్టుజేయబడిరి. ఇందు వలన అకాలీల ఆగ్రహము పెరిగెను. వారు సత్కారమును ప్రారంభించిరి. అకాలీకు గలిగిన బాధలు మిక్కుటములని ఇదివరకు కేరనవారలు తెలిపియుండెను. కాని ఇట్టి బాధలవలన, అకాలీల నిశ్చయ మింకను బలపడును గాని తగ్గిపోవనరదు. అకాలీశక్తి నెరిగినవారెవరును, ఇందువిషయమై సందేహపడజాలరు. క్రస్తుత సంచుర్ణణయందు, అకాలీలు తమ కట్టుదిట్ట నమాత్రము విడువగూడ దని అమృతపర సమావేశమువారు హెచ్చరించిరి. కాంగ్రెసు శాసనోల్లంఘనోద్యమమునందు కేర వలయు నని, డాక్టరు కిన్నాగారు అకాలీలను హెచ్చరించిరి. అకాలీ లిందుకొరకు శక్తివంచన లేక తొడ్డుదెదరిన, వారి నాయకుడు కాంగ్రెసు సభలో దెలిపియుండెను. నాభా సమస్యను కేవల స్థానికముగ నుంచక, అధికారులు దానిని పెద్దజేసిరి. డిల్లీ నుండి నాభాకు వెడలి అక్కడిపరిస్థితులను స్వయముగ గమనించదలచిన జవహర్లాల్ నెహ్రూ, గిద్దానీ, సంతానంగర్లను నాభా అధికారులు అరెస్టు జేసి, వ్యవహారమును మరింత విషమస్థితిలోనికి దెచ్చిరి. కాంగ్రెసుసభ ముగిసిముగియుక ముందే, శాసనోల్లంఘనమున కవకాశ మొసగబడెను. ఫిరు మువ్వరును, అకాలీల జతలయెక అధికారులుల బ్రవర్తించుచున్నారో కనుగొనుటకు వెడలగ, ముందుకుబోకుండ నాపి వేయబడిరి. ఇటుల నాపి వైచుటకు ప్రాతముల మన నుత్తరు వీయవలయునని గోంగ, అట్టియుత్తరువు తనయొద్దలేదని ఉద్యోగి జెప్పెను. నోటి యుత్తరువు తాము అనుసరింపజాలవని, నాయకులు దెలువగ, వారు అరెస్టుచేయబడిరి. సుప్రసిద్ధనాయకుల అరెస్టుతో, నాభా సత్కారము అఖిలభారత సమస్యయైనది. ఇందువిషయమై, కాంగ్రెసు స్థాయిసంఘమువారు గూడిభివ్యక్తిరస్యమును వెంటనే నిర్ణయించుటవలనమగుచున్నది. స్వాతంత్ర్య నిరోధ మెక్కడ గలిగినను, దానిని తొలగించుట చేతనే స్వరాజ్యము సిద్ధించును. జన్మస్వాతంత్ర్యములను కాపాడుకొనుట వలననే, భారతజాతి ఆత్మగౌరవమును రక్షించుకొనగలరు. భారతీయుల దృఢనిశ్చయ మిశమయమున వెల్లడి యగుట ముఖ్యము.

సామాజ్యభ్యుదయము

కెనడా క్రాంతినిధియగు మెకెంజీగారు, ఇంపీరియల్ కాన్ఫరెన్సుకు వెడలుచు, కెనడాకు ఎట్టి యిబ్బందులు లేవనియు, కెనడాపక్షమున తామే మియు గోరవనియు, ఇంగ్లండుతోగలసంబంధము నందు తమ కెట్టి మార్పు అక్కర లేదనియు, దెలిపి రట. కెనడావలె, హిందూదేశము గూడ ఇట్టిరకటనను జేయ వీలగుచో, బ్రిటిషు సామాజ్యభ్యుదయము త్వరలో చేకూరునుటకు సందియము లేదు. సామాజ్యమునందలి ప్రతిభాగమును సం తృప్తిజేందునపుడే సామాజ్యమునకు కీర్తిలుగును. పరాధీనత క్రిందనలుగుచున్న హిందూదేశమునకు సామాజ్య సమావేశమున పాల్గొనుటకు మనస్సె టుయొక్కను? కెనడాకుగల సంతృప్తికే, స్వరాజ్యమభివృద్ధి కారణమగుటకు సందియములేదు. హిందూదేశము గూడ తృప్తిజేందవలెననిన, ముందుగ పరాధీనత దొలగి స్వరాజ్యము సిద్ధింపవలయును. అంతవరకు హిందూదేశము సామాజ్య ముగాంచి గర్విపడజాలదు. అధినివేశ రాజ్యముల యభిప్రాయ మునిన, ఇంగ్లండు ఎంత గౌరవించునో జూపుట కొక నిదర్శనము చాలును. బ్రిటిషువారి విదేశపద్ధతులను నిర్ణయించుటలో తమకు భాగముండవలయునని, అధినివేశ రాజ్యముల గా రిదివరకు గోరుచుండిరి. జర్మను సమస్య విషయమై బాల్కువినుగారును పాంకేజు గారును ముచ్చటించినటులను, ఉభయపక్షముల అభిప్రాయములు దైకమత్యము గుడిరినటుల, వార్తలు రెలిపెను. అధినివేశ రాజ్యములతో యోచించకుండ, విదేశపద్ధతిని ఇంగ్లండు నిర్ణయించుచున్న దని, అప్పుడే క్రతికూల వ్యాఖ్యానములు బయలుదేరినవి. బాల్కువినుగారుచేఅధినివేశ రాజ్య మంత్రులతో తప్పక యోచించెదరని తెలియుచున్నది. ఇందునుబట్టి అధినివేశ రాజ్య ప్రాబల్యమును గ్రహింపవచ్చును. స్వపరిపాలనము ననుభవించెడి భాగముల యభిప్రాయములను చురుకనగ తృణీకరింప వీలుండదు. హిందూదేశమే స్వకరిపాలనము ననుభవించుచున్న యెడల, దక్షిణాఫ్రికాలో నేమి, కెనియాలో నేమి, భారతీయులస్థితి యిపు టి యంత యభ్యాసముగ నుండెడిదిగాదు.

ఇంగ్లండు : నిరంకుశత్వము

బ్రిటిషు నిరంకుశత్వమును గూర్చి డాక్టరు ఆనిబిసెంటుగారు రొక కరచిత్రమును ప్రకటించిరి. ఇంగ్లండు జేమముగోరెడి బిసెంటుగారి వాక్యము లకిక యోక్తులు గాజాలవు. స్వేచ్ఛకును, స్వాతంత్ర్యమునకును ఒకప్పుడు పట్టుగొమ్మగనుండిన ఇంగ్లండు నేడు నిరంకుశత్వమునకు నిలయమయ్యెనని బిసెంటు గారు వగచుచున్నారు. హిందూదేశముకట్ల ఇంగ్లండు జూపుచున్న నిరంకుశత్వమునకు నిదర్శనముల జూపుచు, హిందూదేశము నందే గాక ఇంగ్లండునందుగూడ నిరంకుశత్వము పెచ్చుపెరుగుచున్నదని, బిసెంటుగారు చాటిరి. హిందూదేశమున బనిచేసిన అధికారులు ఇంగ్లీషు ప్రవాహిత జీవితమును గూడ ప్రేరేపించుచున్నారు. సంస్కరణముల నెసగకలేవు నపుడు, హిందూదేశమునకు నిరర్థకముగు సంస్కరణములు ప్రసాదించబడెను. ఆచరణలో నవి మరింత క్రమోజవరహిత మయ్యెనని బిసెంటుగారి తలంపు. ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యము దొలగిపోయెను. నైసికవిధానము దేశభారము సభికముజేసెను. సామాజ్యకాననభవారి సమృద్ధితో మాత్రమే పన్నులు విధింపబడునను వాగ్దానము అంతరించెను. సర్టిఫికేట్లు అధికారము ప్రయోగించి ఉప్పుపన్నును విధించుటచే,

శాసనసభా ప్రయోజన మంతరించెను. ఇప్పటికయినను, ఇంగ్లండు తన దుస్థితిని గ్రహించి, నిరంకుశత్వమును విడనాడవలె నని బిసెంటుగారు గోరుచున్నది. లేనియెడల రోమువలెనే ఇంగ్లండునకు ముప్పువాటిల్లునని బిసెంటుగారు భయపడుచున్నారు. ఇటుల దెలుపుటలో, బిసెంటుగారు ఇంగ్లండుపై గల యభిమానముచే ప్రేరేపితమగుటకు సందియము లేదు. దూరదృష్టి గల ఆంగ్లేయులెవ్వరయినను బిసెంటుగారితో నేకీభవింపక తీరదు. ఇంగ్లండు త్వరలో వేల్కొని, ప్రాచ్యఖండమునందు తన పద్ధతులను మార్పుకుని స్వేచ్ఛను ప్రసాదించుచో, తన గౌరవమును నిపుడయినను నిలుపుకొన గలదు. తడవుజేసినకొలదియు, నష్టము గలుగును గాని లాభ ముండనేరదు.

స్థానిక వార్తలు

హైకోర్టు ప్రధానన్యాయమూర్తి:— గౌరవ కాల్యు మ్యూగారు హైకోర్టు ఫిఫ్తజడ్జి కదలిక రాజీనామా నిర్విక్షిప్తమునెలవుట హైకోర్టు మాయటతో ఇంగ్లండుకు తిరిగి వెళ్లెదరని తెలియచున్నది.

ప్రభుత్వకార్యనిర్వాహక సంఘము:— ఇప్పుడు సెలవునుండి పీఠానుష్ఠాపి. ఆర్. న్యూగారు మద్రాసు అటోరన 27 వేదీ వాటి తిరిగివచ్చెదరు. అప్పుడు ఆర్. పి. గ్రహంగారు సెలవు నుపయోగించుకొందరు. గ్రహంగారు మరల గౌ. సర్ ఛార్లెస్టూట్ సాంటరు 1924 మేలో పీఠా వుచ్చుకొనవాటికి తిరిగివచ్చి వారిస్థానీ పనిచేసెదరు.

అఖిలభారత దేశీయదేవాంగమహాదినసభ:— జూన్ మద్రాసు హిందూ మ్యూజియంలో 28-9-28 తేది వరకుంకి గంటలకు 10 పిట్టి. త్యాగరాజు శ్రేష్ఠిగారి ఆధిపత్యమున కథరిగి అఖిలభారత దేశీయ దేవాంగ మహాదినసభ ను జరుపుటకు కొంతవర్షము కిరిగిపట్టు కథుల ఆహ్వానము బడసది. ఆసభకు 10 పిట్టి త్యాగరాజు శ్రేష్ఠిగారి ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులుగాను మచ్చు. యనసామి శ్రేష్ఠిగారిని ఉపాధ్యక్షులుగాను కమ్మసామిశ్రేష్ఠి బి. వి. జ్ఞానమసామిశ్రేష్ఠి కింజల నుబ్రహ్మణ్యము ముత్తసామిశ్రేష్ఠి పొన్నేరి రామకృష్ణయ్యగార్లును కార్యదర్శులుగాను పమ్మ బుజుగురాంశ్రేష్ఠి గారిని కోశాధ్యక్షులుగాను కొంకిమండి సభ్యులను కిమిటిమెంబరుగాను యేర్పరిచిన తరువాత అధ్యక్షులకు మండములతో సభ ముగింపబడెను. (బి.వి.శ్రీధరి)

లేబరు కిసానుపక్షము

చూలెవారి అల్లరి

నిన్న సాయంత్రము హిందూస్థాన్ తిరుచి, కిసాను పక్షముయొక్క కథులు వచ్చిరి తిరుచిశ్రీకృష్ణ కమిటీతరమున పెద్దసభ జరిగెను. శ్రీయంతి సి. రామచంద్రయ్యగారు అధ్యక్షుడి హిందరి. ఎమ్. సింగరవేలశ్రేష్ఠిగారు అనంతరం ఆసభకు కార్యకులకుల సంబంధమునుగూర్చి ఉపన్యసించిరి. చూలెవారివచ్చిన కొందరు కార్యకులు ఉపన్యాసములు ప్రారంభించుటకుందు వచ్చి చాల అల్లరిచేసి కల్లాలను గాంచి ఉపన్యాసమున కాటంకము కలిగించిరి. చాల నిరభాస తీవ్రమిందిరి వీరిచిహను చాలకలముండెను. తుదకు వారెవరిచిహయిరి. జవాను విమోచమునుగూర్చి కొంతవరకు ఉపన్యాసములు చేప్పి బీదలపై మనమందరము దయాదాక్షిణ్యములు కలిగియుండవలెనని ఆజ్ఞాది బోధించుచున్నదని జెప్పెను. ఉదాహరణమును మిలకల్లెకు కొంతనమువారు యోచనామును నిర్వహింపజేసెదించియున్నారని తెలిపెను. అందు 500 మంది మిలకల్లెకు. సర్కారువారు యీ 500 మంది బీదలకు చేతముయిచ్చుండిని తొలగించమని, కాంగ్రెసువారిని, కృష్ణానది, భారతీయులందరికిని ఆయన జేమకొనెను. ఆపక్షమునకు భనము లేకుండుటచే భనపక్షమును జేమమని కొనెను. అతడు ముఖ్యముగా రెండుసంగతులను జెప్పెను. స్వరాజ్యమునకు ముప్పుకు కల్గుటలపట్టి భాసుపడెను. స్వరాజ్యమునకుకేరము

హైకోర్టు వార్తలు

[కా. వ్యా. ఫిలిప్సు, వేంకట సుబ్బారావుగార్లు]

గంజాబిల్లా జడ్జి చేసిన ఒక కేసుపై గర్నమెంటు పీఠ యజ్ఞీలు చేయగా ఈ కేసులో వ్యాజ్యమార్పులు తీసుకొచ్చి. ఇరువురను ప్రత్యేకాధి ప్రాధికారము తెలిపిరి. ఎం. బొల్కప్ప రావు పంతులును మరి కొందఱును గంజాబిల్లా కోర్టులో కభ్యర్థ్యముచే దావాతెచ్చిరి. జమీందారుల పేష్కర్లను కార్యవర్గమునకు వాటికి శాసనాధికారము గ్రామము యొక్క రాబడి పొలముల జమీందారీల ఖర్చులలో చేర్చిడియించెను. కనుక అగ్రాధికారుల ప్రభుత్వమువారు తీసి కొనిదానిని సంతృప్తులగు కేసును నిర్ణయించు మీలతని బొల్కప్ప రావు కంట్రాక్టురాలు దావాచేసిరి. జడ్జి వీరి వాదమునగేరించి తీర్పు వారి కనుకూముగ చెప్పెను.

అప్పీలునందు ప్రభుత్వమువారు గర్నమెంటు పీఠము వాదించెను. ప్రభుత్వమువారు స్వయం ఇమ్మిటాటికి జమీందారి ప్రాంతములలోని భూములపైని కేసును అందుచేర్చి యందలేదు. అప్పటికి అవి ఇవాళుకొని కొద్దికేసును చెల్లించుటకు విగనో యందలేదు. 1802 వ సంవత్సరపు కర్మనెంటు పేష్కర్లు ఈ కేసును ప్రభుత్వము జమీందారికి కొలదిమాత్రపు పన్నుచెల్లించు భూములనుగాని ఇవాళులను గాక చేర్చుటకు మీలతనడెను.

రెస్పాండెంట్ల పక్షమున డి. పాంబళి రావుగారు ఎన్. రామారావుగారు వాదించిరి. పేష్కర్లు కాలము వాటికి గ్రామదామును అలోచించెదెను. గ్రామము వాగీరుగ నున్నంత మాత్రమున కొలది నున్న అద్దె మాత్రమే యలోచించ బడెని యనకొనరాదు. ప్రభుత్వము వారు వెనుకటి లెక్కలను జూపిన యెడల గ్రామదామునబట్టి కేసును నిర్ణయించుదెని విధియు కాకదిని రెస్పాండెంట్ల పక్షమున వాదించుదెను.

వ్యా. ఫిలిప్సుగారు గర్నమెంటు పీఠము వాదమునగేరించుట కిష్టపడెను. వ్యా. వేంకట సుబ్బారావుగారు రెస్పాండెంట్ల పక్షపు వాదమునగేరించెను. ప్రభుత్వము వారు అనగా మైన లెక్కల ప్రస్తావనలను జూపలేరె. కేసువారికి క్రితి కూల యగనుడనని కలవి వ్యావేంకట సుబ్బారావు గారు కొనికొద్దికేసుతో యేకీభరించి అప్పీలతోచేసెను.

[కా. వ్యా. ఫిలిప్సు, కు. శాస్త్రిగార్లు]

రెంజిషూరు సంస్థానము కేసు

వ్యాజ్యమార్పు తీర్పును ఈ రెంజిషూరు సంస్థానము కేసు అప్పీల్లనుగరికొలదినులనుండి విచారణ చేయుచున్నారని అప్పీలునందర్చుచులిని. రెంజిషూరు రాష్ట్రపు కడపటిరాజుకివాటి అక్టోబరు 12-1855 నాడు చనిపోయెను. చనిపోవువాటికి అయినను ఇరువురు కూతులును (ఒక కూతురు 1856 సంవత్సరమున చనిపోయెను) మంగళవిలాస" స్త్రీలములను రియర కడపట. "మంగళవిలాస" మను సంఘమునకు సంబంధించిన 40 మంది స్త్రీలును, 17 మంది విరంతువులును ఉండిరి. రాజు చనిపోయిన నెలకు కే, ఈ కుటుంబియా కంపెనీ తంబా వూరు సంస్థానమును చేర్చుకొని ప్రముఖములలో కార్మికుల సహాయము లేనిది స్వగృహము రానేరదు. కాంగ్రెసు యప్పటికియూరువయమున నేమిచేసి దోయికముందు యేమిచేయుచుండెనెంచినదో మనము తెలిసికొనుట చాల యావశ్యకము. ఢిల్లీలో జరిగిన అగ్రసంభవనాపాముఖ్యమైనది. ఈ విషయమునుగూర్చి తానేనిధిగా పరిశోధించుచునో తెలిసెను. ఆ కేసు యొక్కతైన విమర్శించుటకు వెనుదిరుగుదు. ఏకాగ్రమైన విచారింపి వందలకొద్దల కలిసిలింది అయెల్లరకు ఈ కేసులో గోరము గానుండు నట్లు యాముటకు బుద్ధచేర్చి నూకలకుల అను ఆధారము గనుండు కొనును. అని యెల్లగ నవతెలుసుకు తోచినదో వాటినుకు రించి పరిశోధించును. అర్థ పోయిన కేసులునుండి జరగుచుండిరి. కాంగ్రెసు పను ను అతను యాదిగురించి విభజించెను. గాంధీ గారికి ప్రభావముండిన ఉద్దేశము, గాంధీ గారి యుద్ధము; గాంధీ గారి అసంతర ఉద్దేశము.

ఇన్ స్పెక్టివో సభ ముగిసెను. రేపు తే 25 న మరల సమావేశమగును.

శ్రీయుత టంగుటూరి ప్రకాశంగారు:- వ్యవస్థాపక ప్రధాన మంత్రిగారు ప్రకాశంగారు అననమహావధుకు తెల్లనిన్న 28 వ తేది బొంబాయి మెయిలులో డిల్లీకుండి చెన్నపురికి వచ్చిరి. (ఆ. 17)

ఆసంస్థానము ఇంక లేదనిర్ణయించినది. కరువార బ్రాహ్మవార్త గారు అందోళన గావించిరి. ముఖ్యంగా కామక్షి బాయి సాహెబ్ కుమతీ కోర్టునందు నిల్లుకొనిదానిని దాఖలు చేయగా ప్రధానాధికారుల కంపెనీ నిర్ణయమున ఆ తేదీచెనె. అంతట ఈ కుటుంబియా కంపెనీ సంస్థానపు ప్రత్యేక ఆదేశిని వదలుకొని వార నులగు విరంతువులపక్షము చేసెను, కడపటి రాజీశీ కూరింబాయి 1912 వ సంవత్సరమున చనిపోయెను. సంస్థానపు ఆదేశిని కొంత కాల మొక్కనీకరుమాయమందెను సంస్థానమున వారను లెగరిన కనుగొనుటకు జిల్లాకోర్టునందు దావాచేయుటకు ఈ కేసు వుపొందెను. ఆదావాలో దిత్తు సమయమున "మంగళవిలాసము" వారిని అనుకూల మయ్యెను.

ఈ జిల్లా కోర్టు తీర్పుపై అనేకము స్వతంత్రముగ వార సంస్థానము తెలుపుకొనుచు అజుచేసిరి.

వాక్కుదారులు (1) చనిపోయిన రాజు కిత్తు కమారుల తమారు. ఒకటవ రెండవ క్రితివాదుల కండ్రిని పెద్దరాజి 1-7-1868 నాడు దత్తుచేసికొనెననవాదము.

(2) కూతురు తమారుని తమారుడు.

(3) చనిపోయిన కడపటిరాజు కి తమారులు. "మంగళవిలాస" స్త్రీలగుల వారికి కలిగిన తమారులు.

4. రిన్ననువాక్కులన సతారా రాజు.

5. రిన్నను వాక్కులన కల్లూరు తమారు రాజు.

6. రిన్నను వాక్కులన జుటి వాస్తవ్యుడగు వారా యజ్ఞరావుగారు

కల్లూరు తమారురాజుగారి పక్షమున ముఖ్యము గ్రాంటుగారు వాదించె, వాక్కుదారుల కందరకును వివాద కాణమైన ప్రభుత్వమువారి 1862 వ సంవత్సర స్వయం స్వూ సంప్రదించుగ వాదించిరి. విరంతువుల ఒకే ఎన్టీటును అప్పుడు ఇచ్చినదియు, విరంతువుల ఎన్టీటు అసంతాము హిందూల ప్రకారము రాజు తరువాత వారనులకు పోవలె ననియు గ్రాంటుగారు వాదించిరి.

కూతురు తమారుని తమారునిపక్షమున వాదించెనే రాజు అయ్యర గారు కేసువాదమున కేసు ప్రారంభించి.

టి. ఆర్. రామచంద్ర అయ్యరగారు, ఏ. వి. విక్రీ వాసాశ్రీగారును దిత్తు కమారులపక్షమున వాదించురు. మంగళవిలాసపక్షమున జిల్లా కిత్తు స్వామి అయ్యగారు, కూతురి తమారుని తమారునిపక్షమున కే. రాజా అయ్యరగారు జిల్లారి కర్నూరుపక్షమున టి. ఎస్. కృష్ణారావుగారు, సతారా రాజు పక్షమున కే. ఎస్. వే కటరమణగారు కల్లూరు తమారు రాజాపక్షమున గ్రాంటుగారు, ఎస్. వరదాచారిగారు, కేసు ఇంకను జరుగుచున్నది.

మానన వృత్తి కేసు

రంగున్ స్వయంకృత పీఠాని యన్. పి. యన్. చని అయ్యరగారు తమ కీమత్తు వివాదము జరిగెనది ప్రకటించిన యొక అంగక్షాకప్రతివైనను, దేశభాషాదైనిక ప్రకటన మనవృత్తిదావా తెచ్చిరి. విచారణ సమయమున వార్తాపత్రికా క్రితియును ర నీయకాడని మే స్త్రీలును తెల్పిరి. ఇతికా ప్రకటనములన తమ కమిత. వ్రుము కలగుననియు, పత్రికా క్రితి నిధులంద నిచ్చిచో కండ్రియెంటు ఎత్తివేసికొనవలసి వచ్చుననియు ముడిఅయ్యరగారి కేపున వాదించుదెను. మేజిస్ట్రీలు పత్రికా క్రితినిధులకు కోర్టులో నుండుటకు అను. తి నిచ్చెను.

విచిత్రమైన కేసు

వీసంగను నాడు లాహోరులోని కుల్ కె. యా అరు నాలనర్రతుల దుకాణమున కేగి పాటియాలా సంస్థానములోని ఘామర్ జగీరుగారి వివాదమునకు కాగలెని చెప్పి 2: వేల రూపాయల చేయు మొత్తము నొకదానిని చేయుచేసి మరు వాడుకచ్చి దుకాణ దారుని, చూపానిని ఘామారునకు కొనిపోవు దునిచెప్పి రైలులో కొనిపోయి, కొంతదూర మొకయరణ్య ప్రదేశము వద్దగూ పోవుచున్నపుడు నాద్యాయును మరి యరువును వారిని కట్టికట్టి వారినిదీక్షున్న సాక్షునవహరించి, ఇందుమోస మేమియు లేదనియు నేరము దోషిడిమాత్రమేయని యా వ్యాయాధికారి నిర్ణయించెను.

కలిన్సు మోసము కేసు

ఈ కేసులో మద్రాసుని క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ 179 క క్షేక్ ప్రకారము చార్జి చేయబడునని ప్రాసిక్యూషను వత్తు వ్యాయవాడియు, కూడనని మద్రాసుపక్షపు వ్యాయవాడియు వాదించిరి. మొగెట మోసమును, మోసము ననుసరించి అప్పీలుగిరియు జరిగెను. మద్రాసు సీటుమెంటు నీయకాగెను, కాని అది ముగియకమునుకే కోర్టు వారింపబడెను.

జపాను సహాయ నిధి

కార్యనిర్వాహక సంఘసమావేశము

సియో, సెప్టెం 22:— రాజప్రతినిధి జపాను సహాయనిధి యొక్క కార్యనిర్వాహక నిర్వహకుల సమావేశము సియో సాహం క్రిము గా. 56 కేంద్రీక వైటుగారి అధ్యక్షతక్రింద సమావేశ మయ్యెను. సర్దారు యోగిందనంతులపై మిలిక సభ్యులందరును హాజరైరి. ఈ సభికి బొంబాయి వారు 210 వేలను వాగ్దానమొనర్చినదియు, సియో వారు 35000 య వాగ్దాన మొనర్చుబడెనియును 19000 య కనుమయ్యెననియు కార్యదర్శి తెలివెను. బెంగాలు, పంజాబు, సంయుక్తపంజాబులో వ నూలు కే యి దీసికొనబడుచున్న చెక్కును వివరించెను. భారతదేశము జపా నున కొనర్చులనిన ధన సహాయమును గురించియు, స్వగా నిర్వాహముకు కలకున వ్యాఖ్యలకు వైద్యసహాయమును గ్రస్త్రు ములను సహాయ మొనర్చులెని యునభిజుండు నూచి పుడెను. వెంటనే వైద్యసహాయమును మందను కంపనలెనియు, ఎట్టి సహాయములేకసరముగ నుండియును జపాను బ్రిటిషు రాజు వారు నడిగి తెలిసికొనవలెనియు నూచింపబడెను. 56 కేంద్రీక వైటు గారు కార్యనియమము ఈవిషయమున భారతదేశము జపా నునకు సహాయ మొనర్చులెని యున్నదియు ఈవిధిని అభివృద్ధి పరచుటకు గాను దేశమునందలి ప్రముఖులతో నుత్తరకర్తృత్వ త్రగముల జరుపుచుంటినియు నడికెను.

భూరివిరాళములు

సియో, సెప్టెంబరు 24:— గాజప్రతినిధి జపాను సహాయ నిధికి ఈక్రింది విరాళములు చేరెను. రీ గ మహారాజుగారు రు 2000 మోర్చి, మహాజుగాడు రు 2000, కాశిబజారు జపారాజువారు 50, కల్కా అంబుకొరు 200, పి. హెచ్. కట్టరు బేక్ రు 2000, కలలు ఎ. ఎన్. మారియటు రు 50 టి. ఎం. పిక్ కల్లారు 25, అల్బాలటిఫి రు 50 ఉరియారు రు 50 రాజకృష్ణ డాక్టర్ రు 20 లు.

మైసూరు మహారాజుగారు

బెంగళూరు సెప్టెం 24:— మైసూరు మహారాజుగారు రు 5000 లను జపాను సహాయనిధి కొనగి.

శికుందరాబాదన ప్రయత్నములు

కొండరాబాదు సెప్టెంబరు 24:— రాజప్రతినిధి జపాను సహాయనిధి కూర్చుటకు గాను రెసిడెంటు విలియమ్స్ గా రేపు రించి సభకొనెనను నూడెను. నివిమిలిటరీ అధికారిలందరును విరచముల గలవారందరును హాజరైరి. కట్టరు మ. న మిలిటరీ ప్రదేశములందును (2) రెసిడెన్సీబజారులందును, ఒక సంఘము సెర్పరుకలెనని తీర్మానింపబడెను. ఇంతవరకే చాల వేలరూప్యములు కనుమయ్యెననియు ధగిరి రాజాగారును పరార్చిరి రాజాగారును చిరియ్యూరూప్యములను, కెల్లింది రు 5. బ. ఆరాముడు అయ్యంగారు ప్రకటించిరి. విరాళము నందుకొనుటకు ఇ వీరులు బ్యాంకు ఏ జంటు సమ్మతిం చెననియు వానిని ప్రకటించుటకు మోదరాబాదు బురజీతి కం పాదకు డ గీరించెననియు ప్రకటించబడెను. జపాను బాధితు, కి సానభూరిని దొలుపును తీర్మామొనర్చుదెను. వైక రె. కి న మూడుప్రదేశములందలి యువసంఘములను తమతమప్రదేశము లలో సభల జరిపి విరాళముల కనులు జేసుకలెననియు చిర్చిల యందు వనూల్లో నిర్వహలెననియు తీర్మానింపబడెను.

ఇండియను రైల్వేల సమావేశము

సియో, సెప్టెంబరు 22:— ఇండియను రైల్వేల వారి రాబోవు సమావేశము అక్టోబరు 11 వ తేదీన సియో సాహం, ఈప్టిండియా రైల్వే కంపెనీ ఏజెంసుల జి. ఎల్. కాక్స్ గారి అధ్యక్షతక్రింద జరుగెను. బ్రిటిషు సామ్రాజ్య ప్రదేశ్యకు సంబంధు వస్తువులకు రైల్వేరేట్లకు క్రియకు, పిన్కులెఫ్ కే నైకోద్యోకులకును, రాయలు ఇండియను మిలిటరీ కలాకాల వారిని క సేవను లొ గుతునుగుంచియు, రిజిస్టరు క్రిక్కు డ్డెలిని లిగి ఏర్పరుట, ఇంటరు మూడవరతి ప్రయణింల పెట్టెలను యూనియనులకును ఆ స్టోమైండువులకును ప్రత్యే కించుట ఇ జియను ప్రాంతీయముల తేయుట మొనలకులయ ములు చెప్పింపబడెను. ఈ సమావేశము వదిలినములు జరుగు నూచనలు గలవు.

అ. కాశ్మీరి ముక్తిపర్ ఎన్నికలలో కి. నారు రిపు యితా రామయ్యగారు ఎన్నిక గాంచినది ఒకరు ప్రాయము న్నారు.

విశాఖ అనంతపుర మండల సమావేశము

అక్టోబరు నెల 7 వ తేదీన అనంతపురమున జరుగును

అనంతపుర మండల సమావేశము అక్టోబరు నెల 7 వ తేదీన అనంతపురమున జరుగును. సభ్యుల సంఖ్య మేగ్గులు పదియై యున్నది. ప్రతినిధుల బలమును భోజనమును విజ్ఞాపించుచు బడినది. సేనుమెమోరియం వంటివి భద్రముగాను, ప్రతినిధులను 9 అకాలి. భోజనమును ఒకరు పాలు, మండులభద్రతో పాటు స్వచ్ఛముగాను జరుగును. మండులభద్రలకు విహారము లిచ్చబడును. కాంగ్రెసు సంఘములు పెటెన్ ప్రతినిధులను ఎన్నుకొని ఈ నెల 30 వ తేదీలోగా ప్రతినిధుల పట్టికను అనంతపుర మండల కాంగ్రెసు కార్యదర్శికి పంపి గోరెయ్యి. ప్రదర్శనలుగా నుండగలవారు యీ నెల 30 వ తేదీలోగా తెలుపవలెను. అక్టోబరు నెల 15 వ తేదీలోగా నిర్ణయము ప పవలెను అని కాంగ్రెసు కమిటీ రామచారిగారు నేడు మాట తలిచారు నవీరి.

ఐరోపియన్ గజదొంగ

అలహాబాదు కాంటన్మెంటు మేజిస్ట్రేటు నెదుట లాఠీపులలో నడిచిపోయిన పారిపోయినందుకై యే. యస్. ఫస్ట్ అనునతడు విచారించబడుచున్నాడు. హద్దాయి తొలుత తొలి యుద్ధముచే బంతులకు పోలినదియు, పిమ్మట కొని పోవునాటికి 7 యేండ్ల క్రితము ననుభవించు చుండినదియు, బొంబయిలో 9 నాల్గున బెంకలూరులో 2 నాల్గున, మద్రాసు జ్యుజ్ ఫూర్ కాన్సులరులో చెరి యొక నాటియు క్రిత విధింప బడినదియు తెల్పెను. సార్వల్ట్ టెస్టి అనునతడు ముద్దాయిని గొనివచ్చి లాఠీ అక్రమము కల్పించుటకు గొనివచ్చెననియు, అతడు ఈ సామ్రాజ్య నానిభార్య ప్రాంతాల్లములను దీనియైన భర్తపేరి (వాసి) యిచ్చెననియు తెలి లాఠీ నిమిత్తమై సార్వల్టు కల్పించి బడినదియు పిమ్మట తప్పించుకొని పారి పోయినదియు తెలియజేయుచున్నాడు. కేసు జరుగుచున్నది.

13 మైళ్ల ఈశవందెము

2 X 20 నిమిషములలో ముగించుట

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 28:—హుగ్లీ నదియందు నౌకారా నుండి సెంట్రలు కలకత్తా వరకును 13 మైళ్లదూరము ఈమధ్య మును గొప్ప ఈశ వందెము జరిగెను మొత్తము 41 మంది అధ్యక్షులుకన్పించి, వీరిలో బెనారసు నుండి వచ్చినయారే డో. డు తప్ప మిగిలినవారందరూ ఇప్పటికాక. వీరిలో 25 గురు తుదివరకును ఈది. వీరిందరిలోను, సెంట్రలు క్విమ్యుంగు క్లబ్బుభ్యుడగు పి. కె. ఘోషగారు యుద్ధుచ్చిరి. వీరు రెండు గంటల ఇరువైపును మునులలో కన్నులొప్పును జరిరి. ఇంకను విరుగురు అధ్యక్షులు 2 X 30 నిమిషములలో వచ్చిరి. కామెం ను మోలాండర్ను అను బ్రిటిషుపటాలములోని మైకుడగు ఇస్మాయీలు నడిచి కన్నులొప్పు నునుకు తచ్చెను గాని మిదిటి అధ్యక్షుల సాతము జేరలేదు కిరి టోలాస్క్విమ్యుంగు క్లబ్బువారి కింకడెను కేసు 28, 29, 30, 31

భారతదేశమందలి బ్రిటిషునైకుల వేసములు

అలహాబాదు, సెప్టెంబరు 28:—ఇటీవల కాంగ్రెసేతమున దలి బ్రిటిషు పటాలముల సేతములు గురించియు తెన్నులను గురించియు విచారించుటకు నియమింపబడిన ఈసంఘమువారి సూచనలవలన, భారతదేశమందలి బ్రిటిషు పటాలముల వేసములందును తెన్నులందును గాని పరదేశీయులను మార్పులను గురించి సైనిక కేంద్ర కార్యాలయములందు సూచనముగ నింపింపబడిన వేసము విచారణ సంఘమువారు విచారించుచు “వయోనియ” పులిక వెలుపుచున్నది.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు దివ్యామృతము చక్కని దబ్బితో, హా సీసా 1-కి వెల 10 అకాలి దబ్బన్ 1-కి 6-4-0 మాత్రము అమృతాంజనము దిపో, మద్రాసు.

వృత్తాంతలేఖలు

ఏలూరు వార్తలు

గజపతి నవరాత్రములు. ఏలూరుపురమున శ్రీకృతి రాజరాజేశ్వరి గారున గానన సమాజమువారు రామమందిరమున గజపతి నవరాత్రములు మిక్కిలి జేతులతో జరిపిరి. ఒకవారు కాకినాడ నివాసము రామ శ్రీకృతి రాజరాజేశ్వరి వీణాగానము నలిపెను. వీణాగానము కంఠవ్యయంతో మేళవించి, మిక్కిలి శ్రవ్యముగా నుండెను వేయించుది జనుల హృదయభంగం యుండెరి. ఇంకొకరు ఆగాన మధుమకు జుక్కి నిశ్చలమున బ్రజిలించిరి. ఆవంద బైరవి రామము కానాథా రాజేశ్వరి అలిగించినవోధ, యిదివర కెప్పుడు గలిగించియుండలేదని బుద్ధోత్తములు, పెద్దగురులకాన్పించిరి. ఆరవీక్షణము, కృతులు, ఇంద్రవజ్రములు, మాదిరి కొకటి గా పాడి యుండటోకి హాయిగొన్నాడు. ఇంకటి విద్యావతి యాంధ్రజేతమున నున్నట్లు చాలమంది యెఱుంగరు. (ఒకరు)

బందరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

భా. వి. జాతీయ పాఠశాల

సెప్టెంబరు 28:—ఈయూరు భారత విలాస జాతీయ పాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయులగు గానశ్రీ ఆనందరామయ్య గారు ఈవధ్యను యిచ్చుటకు వచ్చియుండిరి. సుమారు 14 సంవత్సరములనుండి దినవిరాభివృద్ధి చెందుచున్న వైదికాచారమునై నుచురు దూపాములు 100 ముగ మేల్పొనకేసి వారిపురమునకు తెల్లయుండిరి.

దొంగతనము

నిన్నరాత్రి రామప్పన్ చావులాని యిద్దరు నూనెర్రకుల కొట్టుకు దొంగలుదొంగిరి. పోలీసువారు ఈకేసును విచారించుచున్నారు.

తేటగుంట

(ఒకవిలేఖరినుండి)

సెప్టెంబరు 28:—గోదావరిజిల్లా కునివిజెన్ తేటగుంట గ్రామమునందు, మాగ్రామాధికారియగు కొత్తా యెన్నేలు నుద్దాగిలను అగు శ్రీ దివకరా నారాయణరావుగారి యుద్వృద్ధములన మాయూ చెర్చుచున్నట్లు, శుభదినమున సంతకృపాదినాడు ప్రారంభించుట కిటి: పూర్తియైంది. వదరు ముగ్గురునకు వాదాపురు 800 లు వైగ వృత్తమునకు రు 250 లను కాక్షను చేయించి ముగ్గురుము: కు వ:తో సహాయ జడిన శ్రీగోదావరిజిల్లా ప్రజిడెంటుగారికిని, శ్రీ తాలూకాబోర్డు ప్రసిడెంటు వారికిని ముగ్గురుము: పూర్ణము. ఇంకటికున కార్యము జేయించి పిరక, భూకృష్టి ముందవలెనది యింది శ్రీకారాయణ రావుగారు, శ్రీబోధరాజు నరసింహారాజుగారు అత్రి చివకరా తాలూచలము గారి, తదితర వైశ్య కి భా మ లుల ప్రోత్సాహమునను, గ్రామస్థుల సహాయమునను కేటినధ్యక్షుల ముగ్గురు 300 మంది వీదవాం ద్రకు కుంటివారికి గ్రుడ్డివారికి యింకొకరుకు అన్నదానము జరపిరి. ఇట్టి సత్కార్యములకు ప్రోత్సహించుచున్న కారా యణరావు ప్రభువులకును కదాదేశానువారు సత్కార్యముల కేవలతో నిర్వహించుచున్న గ్రామస్థులకును మాతృభండమును. పోస్టాఫీసు దొంగతనము:— 25-9-28 తేదీ కలివారము రాత్రి, కొండలు దుర్గాపులు తేటగుంట (వాచి పోస్టాఫీసు లో) ప్రవేశించి అక్కిసుతాళముల బలం:ముగా నుడబెరికి అక్కిసుకార్డు జిమ్మివైది కొన్న పోస్టలిల్లుల కన్నెలలకు పోస్టుపాస్టుగారి క్షంతి బాటకు రు 50 లకు మై కన్నులకుల/రీప్రవాచి యున్న దొంగలించి ఎంక్వయరీలు జరుగుచున్నది.

పశ్చిమ కృష్ణాజిల్లా సంఘము

23-9-23 తేదీకి ప్రయోగించుడి పశ్చిమ కృష్ణాజిల్లా సంఘ సమావేశభద్ర అన్యాయంబు చేయమిచే, నిజపుడేతల దినది. వదరునధ 208 గ-10-23 తేదీ శుక్రవారమునాడు మధ్యాహ్నం 12 గంటలకు బెజవాడ స్వరాజ్య కార్యస్థానమున జరుగును గాన, జిల్లా సంఘసభ్యులెల్లరుకు తప్పక దొడచేత పాక్షికులు. కాట్రాగడ్డ రఘురామయ్య, నవాబు కార్యదర్శి.

జూబులు

పొరబాటు

1928 వ సం: సెప్టెంబరు 21 వతేది ఆంధ్రవైదికశాస్త్రమున “శ్రీ.చెన్నపురి ఆయుర్వేదశాల” యను కీర్తికక్రింద ప్రకటితమైన వ్యాసమునందు, భీమవరము, నర్మదుర్గ, స్థానిక సంఘములు, విద్యార్థులను (టయిని:గుగిరకు) కుంటి ట్లున్నా, భర్తవరం, రామదిర్గ స్థానిక సంఘములు, కుంటి ట్లున్నా, పొరబాటు ప్రకటితమైనది. తెలెండు సంఘములు, విద్యార్థులను కుంటి ట్లున్నా. కిక్కిన, రెండు కంఘములవారును విద్యార్థుల నింకను పాపలేను. మరియు మధుర పురపాలక సంఘము రు 25 లకు బదులుగ రు 250 లు అనియు, ఈపాధ్యాయుల జీతముల క్రింద, స్వల్పవేతనములు పొందువారికి, ముతరకర్తయును లిరి మానములకు నుమా, 35 లు బదులుగ రు 350 లు వేతనముల క్రింద భక్తు అనుచున్నది అనియు కృతికాపాత:మహాకయులు, పొంబాట్లు, నవరించుకొని చదువుచురుగాకానిని నారా యణం, కేళవాచార్యులుగారు మాకు ప్రాత్యుచున్నాడు.

గతించిన కంచర్ల పంచాక్షరిగారు

కట్టపాచలక్షేత్ర వైశ్య అన్నశత్రం మేనేజరుగారు ము. రా. కంచర్ల పంచాక్షరిగారు గోదావరి స్నానమునకు వెల్లి అంసార్తుగా కామలారి చనిపోయినందులకు వారి కుటుంబమునకు మాసానుభూతిని తెలియపరుచుచున్నాము. వీరు నర్వ కాలములందున ప్రజోపయోగమైన కార్యములందు క్రద్ధసహించు యుండెడివారు. వీరు చాలా కాలమునుండి కట్టపాచల మహాక్షేత్రములో జరుగు మహాశివరాత్రికి పోలవరం వైశ్యులు జరిపించే అన్నశత్రముకు మేనేజరుగా వుండి కడనపురం అలి నిపు ఇతర గా:డిపించు యుండెడువారు. వీరు సదా యాక్రమధ్యవసే మోక్షులుగా నె:చుయుండెడివారు గనుక వీరి ఆత్మకు సర్వేశ్వరుండు కాంతి ప్రసాదించు గాక అన్ని సదరు పోలకం వైశ్యులు యీ సక్రిమును యథాప్రకారము క్రద్ధసహించి జరుప గలందులకున్న భగవంతుని ప్రార్థించుచున్నాము. (పురవాసి)

విచ్చికభటులు

38 వ భారతదేశము మహాసభ రావోపు డిసెంబరులో కాకినాడలో జరుగుననుచు మందరకు తెలిసియే యున్నది అక్కడ కార్యములు జరుపుటకు విచ్చికభటులు కావలసి యున్నారు డిసెంబరు చివరినెలలో నెన్నిదినములు సభ్యుల సంఘమువారు కోరిన అన్నిదినములు వారి అజ్ఞకు లోబడి పని చేయి వచ్చుచున్నవారిను విచ్చికభటోపసంఘమువారు యేర్పాటుచేసిన ప్రకారము క్రితమునాంధ్ర కుంటి ట్లు: నండువారున క్రితమునుండల జాతీయోపసంఘ కార్యదర్శిగారి వేర వరఖాస్తు పంపుకొనవలెను. కాంగ్రెసు అక్కిసులలో పూరములు దొరకును అక్కిసు లేనివోటివారు తాదీప్రతిలోని కుంటల కాంగ్రెసుసంఘమువారికి వ్రాసి తెప్పించుకొనవచ్చును.

కలచవీడు వేంకటరమణాచార్యులు,

కార్యదర్శి, ఈత్ర అనంతపురమండల జాతీయోపసంఘము, తాడిశ్రుతి.

గోదావరిజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘము

19-9-28 తేదీన కాకినాడలో గోదావరిజిల్లా కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహకసభ నుమావేమై యీ క్రిందిర్యా:మున చేసినది.

1. నాగపుర సత్యాగ్రహమునకు వెదలి సత్యాగ్రహమునకు జయమును చేపూర్చి తిరిగివచ్చిన రాజమహేంద్రవర వాలంటీర్లను యీ సంఘమువారు అభినందించుచున్నాము.
 2. 1928 సం||రం శే, జూన్, జూలై, అగస్టు నెలలకు జమాఖర్చు పట్టికను ఆమోదించడమైనది.
 3. రాజమండ్రితాలూకా కాంగ్రెసుసంఘమువారు రామండ్రి గోదావరిజిల్లా మహాజనసభను జయపూర్వము తీర్మానించి నుదున ప్రస్తుతము యీ నెల 26, 27 తేదీలను గోదావరిజిల్లా మహాజనసభను ఆపుచేయడమైనది. ఫలమును తేదీలను అగ్ర్యక్షులు నిర్ణయించుటకు అధికారిమయ్యడమైనది. తాలూకాసభలు జిల్లా మహాజనసభ జరుగువరకు ఆపుచేయవలెనని తీర్మానించడమైనది.
- మొసలికంటి తిరుమలరావు, కార్యదర్శి.

దేశ వార్తలు

రూపు నిరోధము

జర్మనులు వదలుట కిష్టపడుట

త్వరలో కృతచరము తుదరనుండుట

లొండ్రు, నెప్టెంబరు 21:—ప్రతిపక్ష సమన్వయ బలముతో వచ్చుచున్నది కొనుచున్నాడు. ఈ కార్యము మొదట ప్యాసిఫిక్ బార్లిక్, పోయింకేరుగారి ప్రాధాన్యమును, జర్మనుల యిష్టమును దృఢపరచుట కొరతగా ఉన్నది.

జర్మనీ పరిస్థితులు చాలవరకు మార్పుచేసింది. సాత్విక నిరోధము నిష్కర్మముగా మొదటినుండియు ప్రకటించుటకు కన్నము. దానివలన విద్యోగమును తగ్గించి వారి విద్యారము. ఈ కార్యమును గూర్చి ఇదిగో ఎన్ని ప్రయత్నములలో జర్మను ప్రభుత్వమువారికి తెలియజేసింది. ఇకముందు పరిస్థితులు చిక్కగ నుండుటకు జర్మనుల సాత్విక నిరోధమును మానుటకు చాల ప్రయత్నముగా వలెను. దాట్లకు ప్రేమింపక గారి విషయమై ప్రతిత్తింపుచున్నట్లు తెలియజేస్తున్నది. అతని కార్యము చక్కబడవలె నని ఎంతయు ఆయన కోరుచున్నాడు. అప్పుడు సప్తపర్యాయ తుదకు తొక్క అడ్డంకి తీరబోవను, ఇట్లు జరిగినచో జర్మనులకు కొంత కృతచరము భారము తగ్గుతు. రూపు ప్రకటన కొంచె మవ కాంతి కలుగవచ్చును.

స్పెయిన్ లో సైనిక శాసనము

మాడ్రిడ్, నెప్టెంబరు 21:—స్పెయిన్ రాజ్యవిచ్ఛేదనమునకు గాని, రైలుజిల్లాలను తొలగించుటగాని, కుట్రలు బహుళముగాని, రాజకీయములను బహుళముగాని తీరబెట్టువారిని దరించి ఎట్టివిచారణలేకనే సైనిక శాసనము ప్రకారము శిక్షించెదమని ప్రకటించిరి.

ఇటలీ యుద్ధ ప్రయత్నములు

మాడ్రిడ్, నెప్టెంబరు 21:—సిరాక్యూజులో సైనిక ప్రచలనము బిట్టముగ జరుగుచున్నదనియు సుదూర సన్నాహముల నూచునటు గలవనియు సిసిలీనుండి వచ్చుచున్న ప్రజలు తెలుపుచున్నాడు.

భూముల సరిహద్దులలో ఇంకను ఇటలీవారు సైన్యమును సమావేశము చేయుచున్నారని ప్రతికూల తెలుపుచున్నది. యూగోస్లావియా సైన్యములు ఆకస్మికముగ మీదబడినందున ఇటుల ఈ యత్నములు జరుగుచున్నవి అనుకొనుచున్నాడు.

జర్మనీలో మాంసపు కట్టు

1000,000,000 మార్కు బ్యాంకు నోట్లను వారితోమటకు రిచిస్పాన్యంకు వారేర్పాటు చేయుచున్నాడు.

మాంసపు ధరలు పెరిగిపోవుటచే చాల మంది దుకాణదారులు కుక్కమాంసమును వికలుమునకు వాడుచున్నాడు.

ప్రధానామాత్యుల సమావేశము

బార్లిక్ గారి పీఠోక్తులు

బార్లిక్, నెప్టెంబరు 21:—ప్రొగ్రిసునుండి లండనుకు ప్రయాణమునకు భూమి బార్లిక్ గారు చేరుకొనియును అసహాయ సూచి సమాధిపై భూలహరిమును జేసి గొంపించిరి. తాను ప్రొగ్రిసుకు వచ్చి నాచిండుటను కష్టము కావిన నున్నాననియును తా సంతోషము సంతృప్తిపడెనని బార్లిక్ గారు తెలియజేసిరి.

బార్లిక్ గారు లండను చేరుట

లండ్రు, నెప్టెంబరు 21:—జేడు బార్లిక్ గారు పరివారముతో బెర్లిన్ లో సేవనులో దిగి కాని ఏమియు ఇతడు జేయుటలతోన లేదనిరి.

లండనులో అందరును అతిజాగ్రత్తగా మాట్లాడుట

ప్రధానామాత్యుల సమావేశము సుముఖముగ నున్నది ప్రజలు అతిజాగ్రత్తతో మాట్లాడుచున్నాడు. దీనిని నమ్ముటకు వీలు లేదని భావముతో ప్రకటించుచున్నాడు. అంతర్జాతీయంలో నష్ట పరిహార సమావేశము జరుగుటకు ముందు దొమినియను ప్రధానామాత్యులతో గూడ సలహాజేసిన అవకాశములు ఇదివరకు అనుమతముగ నుండుననియు కార్యము ఫలానాభూత గాంచుననియు అనుకొనుచున్నాడు.

రషియా జర్మన్ వర్తకము

అభివృద్ధి కరమగు ఏర్పాటులు

లండ్రు, నెప్టెంబరు 19:—రషియాను నానెముల రాయలు, జర్మనులకు ఒకే మోస్తరు ధరలలో నుండుటకు జర్మనులు అత్యవసరములను కొనుటకు వీలుండదు. రషియానులకును జర్మనులకును వర్తక వ్యవహారములు చక్కగ జరుగుచున్నవి. ప్రదర్శనములలో చర్మములు, జవహరములు గునవి చూపబడును. అన్నిటికిని వీలుగ నుండుటచే ప్రాంతీక ఫ్యాబ్రిక్ ప్రదర్శన ఫ్యాషన్ గాను కొనుటదెను. (స్ట్రీట్సులు)

జర్మనుల క రెన్సి

విశేషపు కరెన్సీ గిరాకీలందుకు ప్రయత్నములైన జర్మను అర్థికాధికారి రిచిస్పాన్యంకు వారి కుత్తెరువు జేసెను. దీనివలన మార్కు ధర మృగ పెరుగుచున్నది. పాత 1కి 450,0 0,000 మార్కులు సమానము.

సైన్యమును యుద్ధసామగ్రిని తగ్గించుట

కాంతిమితి చిత్తు ఒడంబడిక

జనీవా, నెప్టెంబరు 21:—యుద్ధసామగ్రిని సైన్యములను తగ్గించుటకును పరస్పర సహాయక ఒడంబడికను కాంతిమితి వారు రియాయజేసిరి.

కనడా—ప్రభురెన్ను

బ్రిటన్ సంతోషమును గోరుట

కనడా రైతుల వైఖరి

ప్రెమ్మపత్రికావిశేషం టూటాలోనుండి ఇట్లు తెలుపుచున్నాడు:—ఇంగ్లాండు 'క్రిఫ్ రెన్ను' నిచ్చునచో కనడా రైతులు తమ అదనపు పంటను తమ ఇతర మార్కెట్లకు బంపెనమని తమ ఇష్టమును తెలియజేయుచున్నాడు.

తంజీరు సమస్య

నూ గూర్చి తెలియజేయుచు ఆ దరకును స్వేచ్ఛ ప్రవేశించుటకు వీలుండవలెనని అమెరికావారు తెలియజేసిరి. తమకు గూడ తంజీరులో స్వేచ్ఛ ప్రవేశించుటకు వీలు కలుగజేయవలెనని అమెరికను ప్రభుత్వమువారు కోరిరి.

జపానుకు సహాయము

రషియానులు జపానుకు వైద్యసహాయము సందిరి. వీరు అచట కమ్యూనిస్టు యుద్ధము ప్రచారము చేయుచున్నారను అసమానముగా జపానువారు రషియాను పోయోడను తిరిగి పోవలెనని ఉత్తరవు జేసిరి. ఇంకొక పోయోడలోనుండి సిబ్బంది దిగుచుండ లోకల ప్రవేశించ రాదని నిషేధించిరి.

రత్నముల వర్తకము

ఒకడు అక్రమముగ అశ్వమాది కొంత జపానీసిని రత్నములను గ్రహించినందుకు 12 మాసములు కఠిన పరకమును విధించిరి. ఇతనిని పారిపోవు చుండగ వాయువాస్త్రలచే కట్టు కొనిరి.

జాతి సమితి

లో జేక్వోన వలెనని హెడెజాజి రాజాగారు దరఖాస్తు పెట్టిరి.

ఆల్బేనియా యుద్ధంలేము

ప్రమాద కరిగితులు తొలగుట

పీవియా, నెప్టెంబరు 22:—ఆల్బేనియా సరిహద్దులలో జనీవావర్తకలకు గూర్చి విచారణ జరుగుచుండ ఇటలీజను మధ్య రాయబారములు జరుపుటకు ఇటలీ ప్రతినిధి గ్రీకు రాష్ట్రములలోని సాయుధ సైనిక కర్మలలోనుండి పోవలసినవైన. ఈ రాయబారులకు హామీలేవంద కాపాడుటకు గూడ ప్రయత్నించ వలసినవైన. ఇది మాడెని గ్రీకులు అధిక్షేపించిరి. ఒక గంటవరకు కృతచరము చాల విషయనిర్ణయించుండెను. కాని జపాను అభ్యుత్థుడు జోన్యము కలుగజేసు నుటచే విషయ నిర్ణయింపబడి. నైపుల వలగాకు పంపిణీయబడిరి.

వర్తకములు అంటుకొనుట

సనోమాజిల్లానున్న కర్మకములన్నియు అటుకొన్నది. నేలకొలిచి ప్రజలు పారిపోవుచున్నాడు. అతనగరములు అపరాధముగా నున్నవి.

ఉపాధ్యాయులకు ఎక్కువ వేతనముల నిచ్చుట

ప్రాథమిక పాఠశాలాధ్యాయులకు తీరము విస్తారముగ ఇవ్వబడుచున్నదనియు వారు స్వార్థపరులనియు, జేతనక్తి విరహితులనియు వారు కమ్యూనిస్టులై, కలములను వారు పేక్ష చేయుచున్నారనియు విద్యకు భగ్గుపెట్టిన శిక్షితులను కలుగులేదనియు వెల్లెక్ మర గురువు యువకళానించెను. ఇతర ఉపాధ్యాయులు గూడ తమ పూర్వకులై భక్తిశ్రద్ధలతో కని చేయుటలేదనిరి. గోల్పు, పెన్నిను అటులు వారిద్దరిని ఆర్పించుచున్నది.

అంగ్లో కనడా స్నేహము

క్యూబేక్, నెప్టెంబరు 22:—సామ్రాజ్యము దగ్గి భాగము లందును కనడాకును బ్రెజిలుకు మున్నాద్యములు మెండు స్నేహ పాశములు బలముగ నున్నవి సామ్రాజ్యసభలో కనడావారు కొరవలసిని దొరికిరి. రాజ్యాంగ నిర్మాణములో మార్పును కొరవలసరములేదు. ఎట్టికొంటిలు వారికి లేవు.

పోర్చుగీసు క్రొత్త అధ్యక్షుడు

అక్టోబరు 5 తేదిని అధికారము వహించును.

చెన్నపురి బజారుధరలు

నెప్టెంబరు 24 వ తేది సోమవారము

(1) ధాన్యములు

దినరాలు	రూ 1-కి	రూ 45-0-0	మొదలు	55-0-0	మరియు
బియ్యం	బస్తాలు		మొదలు		మరియు
కునుమ	రెనాలివి	రూ 45 గలవి	రూ 18-0-0	18-4-0	
నెల్లూరి	డిటా	రూ 15-8-0	15-12-0		
డిల్లీ	డిటా	రూ 15-8-0	16-0-0		
రాసులు	రూ. 164 బస్తా 1-కి		8-8-0		
నవ్వులు	రూ 24-0-0	26-0-0			

(2) వస్తు ధాన్యములు

కందులు	బస్తా 1-కి 208	రూ 12-0-0	రూ 14-0-0		
నెగలు	డిటా	రూ 11-8-0	12-0-0		
నెగలు	డిటా	రూ 11-8-0	12-0-0		
మినుములు	డిటా	రూ 18-8-0	15-8-0		
ఉలము	డిటా 164	రూ 7-8-0	7-12-0		

(3) నూనె వస్తువులు

నవ్వులనూనె	రూ 1-కి	రూ 165-0-0	178-0-0		
నెయ్యము	1-కి	రూ 14-0-0	26-0-0		
కొండాపురం నేరునెగవస్తు	రూ 1కి	రూ 55-0-0	60-0-0		
యితర ప్రదేశము		రూ 55-0-0	58-0-0		
నేరునెగమానె గానుగ	రూ 1-కి	రూ 187	మినుగమానె 182		
అముదము నూనె	రూ 1-కి	రూ 188-0-0			

(4) చిల్లర వస్తువులు

చాయకముపు	రూ 1-కి	రూ 215-0-0	220-0-0		
కురపముపు	రూ 195-0-0	200-0-0			
మిరపకాయలు (గుంటూరు)	రూ 1-కి	రూ 90-0-0	105-0-0		
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు	కుసుగు 1-కి	రూ 40, 48			
కాకనాస్తి పాయకట్టు		రూ 60, 65			
రెల్లము	రూ 1-కి	రూ 40-0-0	50-0-0		
తిరిపందు	రూ 1-కి	రూ 85-0-0	48-0-0		

(5) ఇనుము

పట్టాలు రఖం	రూ 1-కి	రూ 84-0-0	85-0-0		
చదరం	రూ 85-0-0	88-0-0			
రవుండు	రూ 89-0-0	50-0-0			

(6) లోహములు

కెండి 100 కులంకు	రూ 80-0-0	84-0-0			
బంగారము, కులము 1-కి	రూ 24-8-0	25-0-0			
సరకు 1-కి	రూ 16-1-8				
ఇత్తడి	రూ 1-కి	రూ 805-0-0	810-0-0		
రాగి	డిటా	రూ 250-0-0	255-0-0		
అస్కా చెక్కర	రూ 1-కి	రూ 44-4-0	44-8-0		

(7) రంగులు అలిజరైలు

అవుకప్పుడు	రూ 20 డిగ్రీలు	187-0-0			
కోట్టిప్పుడు	డిటా	160-0-0			

ఆంధ్ర జ్యోతిషాలయము

8512

(1) జాతకవ్రతము (కుండలి) యొక్క నక్షత్రముగాని (2) యొక్క అయ్యర్థము అభిరుద్రము, జరుగబోవు బ్రతి సంవత్సరము, అనగా, మహాదశ, అంతర్దశాఫలములు గల పూర్వా జాతకము, వ్రతపుస్తకము, మాత్రము వ్రతము వ్రాసినప్పుడు యుగము, ఈ మాత్రము నేటియే యొకటి మాత్రము బంధించుట, జాతకముయొక్క యావము స్వభావము, కేరళాశాస్త్రము, భవసంపాదన, ఆయుర్దాశము, భాగ్యము, సంకాశము, శత్రు సామ్రాజ్యము, ఉద్యోగము జీవనము మొదలగు 25 సంకతులు దాఖలా కొరకు వ్రాసియుండుగా రు 1-4-0 లకు వి. వి. గా సంపాదించు. తక్షణము 2000 రూపాయలకు నున్న యెడల, జాతకము 930 ఆకర్షణ వేంకటాచార్యులు 'దైవజ్ఞుడు' గోపాలపురం కొత్తపేటపొట్ల, గోదావరిజిల్లా.

సంవత్సరఫలము:— ముందు జన్మబోవు ఒక సంవత్సరపు ఫలము నెట్లు వ్రాసిగా వ్రాయుటకు వార్షికము 1—4—0, జన్మము క్రియము గాని లేక జన్మకాలముగాని తెలిపి చూచును.

లోకామయహార కస్తూరిమాత్రలు

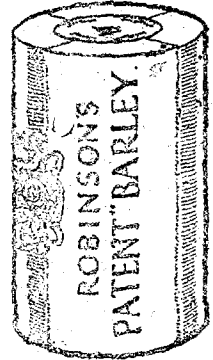
పిన్నలు మొదలు వయస్సైన పెద్దవారివరకు సాధారణ వ్యాధులన్నిటికిని వాడతగినది. 250-300 మాత్రలుగల సినా 1-కి ధర 0-4-0 1 మొదలు 6 సినాలవరకు రూ 1-4-0 మైసూరు ఎస్. ఎస్. ఆర్. డైరెక్టరాలాధికారి పా. వెంకటాచల పండితులవారిచే అయ్యుచేయబడిన లోకామయహార కస్తూరిమాత్రలను వాడితిని అని కుద స్వదేశములకులచే అయ్యుచేయబడినది తెలుప మిక్కిలి సంతోషించెదను. వాటిని వాడుటవలన నోటికి చుచ్చి నువాసనియ్యును, విడువని రొమ్ముపడినెను, అబ్బిరి, వ్యాధిగములు, కడుపుకోప్పి, కంటుబుర్రములు పీటిని తటలమే పారబోలును దీనిని ఆయుర్వేద వైద్యులందరు తప్పక వాడుట తుచుచిది. దాక్షిణ్య ప్రభావము, డెల్టా అయ్యుర్వేదో యూనివర్సిటీ గ్రాడ్యుయేటు, ఎన్. వై. ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ మైన్స్ యు. ఎస్. వి. వి. ఎస్, సానిటరీ ఇన్స్టిట్యూటులు లండన్, కెన్సల్టింగు కెమిస్టు, అగియారిస్టు, సెంట్ బాంబాయి. కానకేశరి ఉన్నను, శీతలముగలగుదగు, మృదుదగు, గొంతుపుండు, రొమ్ముపడినెను మొదలగునవి తప్పక తక్షణమే వుండును. 507 యొక్కడ నున్నట్టి జనలందరు మీ ఆయుర్మాత్రలను వాడి, అందువలన కలిగిన పుణ్యమును చూచి మిక్కిలి తృప్తి చెందిరి. 8 జిల్లలు మరల పంపవలెను. ఎమ్. రాజుధర్ల బాబ్జువరకులు కడలూరుపొట్ల కన్నులుజిల్లా (523) బ్రాంచి:— సం 331, తంబుకెట్టిపేట, మద్రాసు. గ్రాంచినండి, వి. పీలు పంపవలెను. పాశ్చాత్య వెంకటాచల పండితులు, శ్రీ శీతారావును వైద్యశాల, మైసూరు. (1) 594

యు రి సా త్

గెనరేయా (నైగరోగము) మొదలగు మూత్రనాళ సంబంధమైన రోగములకు అమోఘమైన ఔషధము. 40 కాపెసల్గల (మోతాదులు) బుడ్లు ప్రత్యేకము పాపులోను దొంకుచు పూర్తివివరములు బుడ్లపై నగలవు. వివరములకు ఈవిగున విలాసమునకు వ్రాయవలెను. సి. టి. హరి అండుకో, 46, సింగరాచావీధి, తిరువల్లిక్కేణి మద్రాసు (ట్రాకుగా విక్రయించువారు) ఎన్. వి. బయోశ్వరరావు అండుసన్న సూర్యరావుపేట, కాకినాడ (ఉత్తర షర్కారులకు సబ్ ఏజెంట్లు)

898

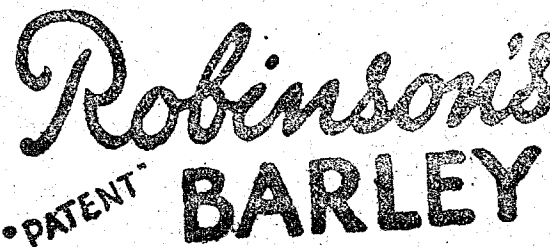
బిడ్డల తల్లుల కందరికిని

తెలియవలెను

రావిన్ను పేటంటు బార్లీని, ఆవుపాలతో గాని, లేక బజ్జెపాలతో గాని, లేక కన్డెన్సుడు పాలతో గాని చేర్చి కాచిన గంజి తల్లిపా లెంత సులభముగా జీర్ణమగునో అంత సులభముగా జీర్ణమగును.

ఎట్టి జ్వరము వచ్చియున్నను దేహమునకు చలువను కలుగజేసి, మంచిపుష్టి నిచ్చుచు మీ వైద్యుని అడిగిన వారే సలహా నిచ్చెదరు.

Manufactured by Keen, Robinson & Co., Ltd., London. (Incorporated With) ENGLAND, No 3 J. & J. Colman Ltd., Norwich & London.

వృత్తసంఘముల నెట్లు స్థాపించ నగును?

IV

రంగనాయకులు (అక్కుపడ్లు)

ఇంగ్లీషు పాఠశాలలను, పరీక్షలను నెలకొల్పినప్పటినుం డీయూ, మనభారతీయులు, పాశ్చాత్య వాగధికతనుగూర్చి యాలోచింప మొదలిడిరి. దురదృష్టవశాత్తూ, ఈ సూతనవిద్యా ధికులకు, మనభావలయించు పాపీణ్యముగాని మనవాగధికతా శృభావపు జ్ఞానము, శాస్త్ర, లేఖనములే, మిడిమిడిజ్ఞానముతో పాశ్చాత్యులు వ్రాసిన యంతరిములనే మనసంస్థల గూర్చి వ్రచిరి, వినుగొంది, వనవాగధికత అధోగతియందున్నదని తలంప మొదలిడిరి. దీనికిన్వహితము, సత్యమార్గమును జూచు ప్రతిజ్ఞ తీర్చునకును, ఈ భావస్వరూపమే సాక్షి. శ్రీరామమోహన రాజు లిట్టి భ్రమపడినవారిలా నొక్కరు. ఆయురమహాశక్తి కల వారే! ఆయుర్వేద శాస్త్రమున కింకారముచేసెను. వారికి, దేవా భ్యుదయముగలదు భారతీయపురోభివృద్ధియందు గొప్ప యాతుర యే కలదు. కానీ, అధిక నైతికప్రపంచముందు మనవృత్తి, సా ఘి కలయాయొక్క ప్రయోజకత్వము, ఆచారమహాశక్తిగలదయ్యె ను అంత, కలయలు నుచు మాడుడు ఆనంద్య, ఆయురమూల మయ్యె ను. అప్పటినుండి, ఇప్పటివరకు, ప్రతివారను కలభ్యంసమునుంచి దనియే యొక్కోనుచున్నాడు, వానిరూపుమాపయి మున్నును, ప్రయత్నింపింతులై, కత్తిపీనులై, ఊరకానిచున్నాడు. ఒక్కరైనా, కథనో, ఈభలముల, నిరస్వరూపము వాని యంతర్యాగములు, వాని నెట్లు సంస్కరింపవలసింది, ఆ ఆచార్యుల శ్రీచిరేశలింగ మహాశయుడు, క్రిందటి కందను డిక్టరములలో నని చింత యాంధ్రులలో, ఉత్తమోత్తముడు, మహా నాయకుడు. ఆ యుగమున, సంఘముందు ల దుర్భాగముల జూచి, ఒక్కరే సా ఘి కలయలు భ్యంసముచేచు 2 డిక్టరము డయ్యెను. ఇప్పటికిని, మనవిద్యాధికులందరు పాశ్చాత్యరావ రి: "ఎరికావారే, మహాలింగం" అను, స్వార్థపరత్వనీచపుష్కభా వయొక్క జయముచే దిక్కు మజేంది తెటకే, వారలై జయము సంపాదించవలెను, అతొకతో నున్నాడు కాని, పాశ్చాత్య కాశ్యుక్తప్రపంచము నడచుచు నడక, దానిలో కల్లమున్న కన్వయరములు, వానిని లొంగించుట ప్రజలుచేయు ప్రయత్నముల వీరికి తెలియవు. అధికాశ్రయ పెరిగివారే కొలదిమంది. వీరిలో ఎరిగిని, స్వార్థకృత్యబుద్ధితో, పాశ్చాత్య అధికనూతములకు, మం అధి: నూతములకు గల నైతిక భేదము గూర్చి విచారి చి, పరిశుగు మార్గమునకు దప్పించారనలే యారు.

భారతీయ, అధికాశ్రయ వేత్తలలో, శ్రీరాధాకమల్ ని ఖిష్టి యను, నొక్కరుమూలము సరిశుగు త్రోవయం దున్న ట్లు కానగుచున్నరు. ఇప్పటికి సంవత్సరమున్నర కాలము క్రిందట, శ్రీరాధాకమల్, క్షేత్రమున పాశ్చాత్యయుని సలహాచే నేనీ విషయముగూర్చి యాలోచింప మొదలిడితి. అదృష్టమువలన కా కీమరాస స్థయొక్క నిజవృథావము దృష్టోపరమయ్యెను. కాన ఏమిడి కలవహితశృభావము నెదిరింది, పాశ్చాత్యవాగ ధికత భయమవీరి, అధికనూత్రస్వభావమోహమును జయించి, స్వార్థబుద్ధితో, దైత్యవృథావముతో, కత్తెలనిత్తముతో, నే నీ వృత్తిసంఘముల యంతర్యాగముగూర్చి విచారింపుట కెరిగెనా కన్వయండి శ్రీక్షేత్రము వాచ్యావము ను చదివి, కడువాద్యక మంది అందరినత్యయను గమనించి, ఈవిషయమునుగూర్చి క్రధతో విచారింప బోత్వాకావరచిరి. ఇది నెలకొనెను, నే నోకవ్యాసమును కమ్మవృత్తికు పంపియొంటి. ఒక్కవారము క్రిందట యుక్తే గారి ప్రథములక జదివతి. అందువల్ల ఈవిషయ మునే దీక్షయగ చర్చించిరి. నివాదమునకు తావు లేదుత వరకు వృత్తిసంఘముల స్వరూపము క మాపెట్టితినివాదవిషయ ములగూర్చి త్వరలో తంజయము నందీర్చరముగ. విచారింపు చు నొక్కగంధము వ్రాచు నున్నమిచుచున్నా

నేనెట్లు, ఈవిషయముగూర్చి యిచ్చట నిత వ్రాశుల యను? మనకాదు, క్రిష్టిానముతో మలముల భ్యంసముచే చు దేవునున్నాడు వారి నెదుర్కొని, దైత్యసాహాయము చేయదు. అట్టి కత్తెలవృథావము, దీక్ష యుగ వానిచిందినె గాని నెట్లు జరచదు. అట్లుబానించుట, స్వార్థభావములైన సత్యవాద్యైన వేధిత్వ త్రై వానినీటి యని తెల్పుట యవసరము.

కులముల భ్యంసమునందేరే వృత్తిసంఘముల నెట్లు స్థాపించవలయునో, కమ్మవృత్తియందు వ్రాసిన వ్యాగమునందు తెల్పితి. ఇచ్చట మెచ్చువరకముగ, ప్రస్తుతాంశమునకు సంబంధించి, రైతులగూర్చి విచారింతుము. అంత తదితరవృత్తిని ఘములగూర్చి ఆలోచింప చదువరులే ముఖసాధ్య మగును.

ఈ విషయములను, తదితరకృత్యున్నిటికి చెప్పవచ్చును. వెగా, తదితరకృత్యులు, స్థావరరీతులను, కలిపి వివరించి, తమ “యుగ్యోగము” పోగొట్టుకొనుచున్నది. కృష్ణసాయమువలె స్థిరమగు స్థానములు లేవు. వానినికొకటే తనివేయుట ఇంకా యోగ్యరహితము. అంతే త్వరితముగ తనివేయుట గత్యము. ఆలస్యము వివాదలకు కారణము. వివాదాధికులు దూరదర్శకులు కాదుగా ఆలోచించుట మంచిది. తదితరవిషయములనుగూర్చి పూర్తిపటమును చిత్రింపుచు గ్రంథమనందు తెలుపవలసిని ఇచ్చట నింతటితో ఈ విషయమును ముగించుచున్నాను.

SOLE-AGENT
Hasanali Kamroodin,
71, Chhipi Chawl BOMBAY 2.

బంగారు వెండి వగైరా ఏలం నోటీసు

తిరుమల తిరుపతివగయిరా దేవస్థానములలో 1923 వ సం॥ జూలై నెల మొదలు 1923 వ సం॥ ఆగస్టు నెల వరకు వచ్చిన బంగారు వగయిరావస్తువులు యాదీగువ కనుపరచిన వాటిని 1923 వ సం॥ సెప్టెంబరు నెల 26 వ తేది బుధవారం వగలు 12 ఘంటలు మొదలు తిరుపతి దేవస్థానం ఖజానావద్ద ఆదినమున్ను తరువాత యేలం పూర్తి అయ్యేవరకు ప్రతిదినము అదే వేలకు ప్రారంభించి యేలంవేయబడును. యేలంలో నవాలు చేయకొరువారు దేవస్థానంకచ్చేరిలో ముందుగా రూ 100-0-0 యలు ధరావత్తు కట్టి యేలంలో నవాలు చేయవలసినది.

యేలములో నవాలు ఖాయపరచబడిన విషయమునుగురించి శ్రీ విచారణకర్తలువారి మంజూరు ప్రకారపు సాదరైన తేది లాగాయతు 30 దినములలోపల నవాలు మొత్తమును చెల్లించి లాట్టును పుచ్చుకొనలయును. అట్లు వాయిదాలోపల తీసుకొననియవల వాయిదా మీరిన తేది లాగాయతు 30 దినములవరకు నా లాట్టును, అమానత్తులో వుంచడమగును. అట్టి రోజులకు దినం 1-కి లాటు 1-కి రూ 2 యలు రెండు రూపాయలు జరిమానా చెల్లించి లాట్టు పుచ్చుకొనలయును. అందుకు తప్పినయడల నా లాట్టును మరుయేలం వేయించి అందుచే దేవస్థానమునకు కలిగే నష్టమును క్రమ ప్రకారం అసల్ నవాలుదారువద్దనుంచి వసూలు చేయబడును.

- (1) బంగారు ధరా 1-కి 80 తులములకును తు 762
 - (2) బంగారు నాణ్యములు లాటుగా రకములు 8 kinds
 - (3) వెండి ధరాకు 1000 తులములకును తు 3896
 - (4) వెండి నాణ్యములు లాటుగా రకములు 2 kinds
 - (5) హాళిరూపాయలు రూ 2851
 - (6) తేగడరూపాయలు ధరాకు 1000 వంతున రూ 1555
 - (7) తేగడవైసాలు వకలాటుగా రూ 258
 - (8) తాంబూలు వకలాటుగా శేర్లు 748 seers
 - (9) రాగినగైరా పాత్రలు వకలాటుగా శేర్లు 170 seers
 - (10) కత్తెములు వగైరాలు
 - (11) కర్పూరమువగైరా జినిక చిల్లరసామానులు
- దేవస్థానం ఆఫీసు } for C. Dorasamaya,
తరువాతి 18-9-23 } విచారణకర్తలువారు

ప్రకటన

సాధారణ క్రితములను ముద్రాణమునకు తీసుకొని వచ్చిన వాటిని విరచితమున శ్రీకృష్ణలాల భార ను నాణకము పూర్ణముగాగాని భాగముగాగాని ప్రదర్శించునట్లుగా ఇదివరకు ప్రతిభద్రకమునకును మాకు రూ 15 లు (పదు రైసురూపాయలు) రుసుము చెల్లించి కిట్టిపూర్వకమున మామొదటి కడయకలయు నని యందువలన తెలుపుచున్నది. దీనికి వ్యతిరేకముగా నడచినవారిమీద చట్టపరమైన తీవ్రచర్య జరుపబడును.

ముద్రాణ రుక్మిణమ్మ,
1284, బ్రంజ్కోడ్డు, నెల్లూరు.

సుదాన చంద్రిక

శ్రీ సీతారామ వికమత్వ సంఘము తరపున ప్రచురించుజ్ఞానబోధ మాసపత్రిక.

చందా రూ 2-8-0 లు

సంపాదకుడు
తుమ్మపూడి, తుగ్గిరాల బొమ్మ.

మూల్వీవేట కూలీలు

మూల్వీవేట ఒక గ్రామము కాదు. ౧౦, ౦౦౦ జనాభా గల గ్రామములకు ఈ వేటగల్గింది. ఇది పునహాట్ ౧౧ మైళ్ళుగా సముద్రమట్టం ౧౦౦౦ అడుగుల యెత్తునవున్నది. అచ్చటి (ఇది) కివాజిసహచరులుగా నున్నవారి సంతతివారే. వీరు విద్యావంతులు కాదు. కాని వ్యాధిగ్రుహ, నిష్క-పటులు, వివిధ మేక దురలక్షణాలులేవారు. దీనికి తాత్కాలికముగా సచ్చట నోకలొంగడియైనను లేదు. ఒక టేపోలీస్ తాజాయున్నది. వారు శృంగసాయముచే జీవించుచు సెమ్మడిగా కాలముగడుపుచున్నారు. వీరిని మావాట్లందురు. వీరు రమకళామనీస ధాన్యమును గడ్డిని తింటుంటిరి తక్కినది ఎరువతి చేయించుదురు. వీరు పాడునకాలులు.

దురదృష్టవశమున యాశ్రయము లేక తాతాకంపెనీవారిద్వైతాకర్షించెను. వారు ఒకవిధానమునలన బొంబాయి మిల్లలకు రైలుకు విద్యుచ్ఛక్తిని తయారుచేయవచ్చునని యూహించిరి అ దుకొరకుఇచ్చట్టి ౧౦౦౦ ప్రజలను స్వచ్ఛాములనుండి వెడల గొట్టవలసి వచ్చును. ఆ యానకట్టకట్టిన ఆ గిర గ్రామములను పోయి అచ్చట నోక చేడకను. కాని యీ విధానమున ప్రభుత్వమువారి రంగీకరించరు. కంపెనీవారి కారణముననే సరాసరి భూభామందుల నడుగక ల్యాండు అక్విజిషన్ చట్టముక్రింద భూములను సంపాదించి పెట్టుమని ప్రభుత్వమువారిని కోరినట్లు, వారిద్వైతాకరి. కాని ప్రజలుమాత్రం మంగిరించలేదు. అందువలన తగాదా ప్రారంభమయెను. రెండుసార్లు ప్రజలు కత్తెయను సమీపించగా వారు సానుభూతినిజూపిరి. కాని ఆల్యాండు అక్విజిషన్ చట్టముక్రింద ప్రజలను గావించుటనను, ౧౯౧౯ డిసెంబరు ౨౬, ౨౭ తేదీలలో ఆ ప్రజలు ఆనలాన్ మూల్వీవేట లలో సభలుబిసి క్యాంపైర్యువార్యము సేపరచి వారిని వరుసగా కత్తెయ, గడ్డియ, కార్మినిర్యానాకర్ష సభికులను మాడుమనగా ఫలితములేకనే దేవునగా భూములకు భూములిన్వ బాలయియు డబ్బుగాని కంపెనీనా, వాటాటుగాని యెప్పించ గలమనియు కాని భూములు మాత్రము తీసికొనవలెనని. వైగా మామూల కార్మినిర్యానాక సభ సహాయముకూడా కోరిరి. కానన సభలో ప్రజ్ఞకు జవాబుగ ప్రభుత్వమువారు భూము లిచ్చెదటనిరి. కాని అదియును 33 యేరములే.

ఇది యట్లుండ కంపెనీవారు కొన్ని భూములను గుత్తకు తీసికొని కనిపారంభించిరి. భూములు విడుదలచేయుటకు వీలు లేదనిరి. ఆధికారు లేమియు చేయజాలమనిరి.

౧౯౨౦ నవంబరులో మామూలు గాంధీమహాత్ముని సుదర్శించి ఆయన సహవాసించిరి. అనకట్టలో ప్రజలునున్నచోట వలెనేగాని ప్రభుత్వధానము నిష్పయోజనమని మహాత్ములు నెలవిచ్చిరి. ఈవిషయమై కాననసభలో నువపాదించబడిన తీర్మానములు వీగిపోయెను.

ఇక ల్యాండు అక్విజిషన్ అవుకముమై మైవేటు కంపెనీల లాభములకొరకు (ఆంగ్ల. నామ లేక యికప సామగ్రి జేయకంపెనీలు) ఆ ద్వైతంప బడలేదయ్యెను జనీవ కారణములను పరిశీలించి యియోగజనునని దానిని ప్రజలకేటెట్టునపుడు బ్రిస్ గారు నడచిరి. విద్యుచ్ఛక్తినికలయాలింట్ల మనిగలుగుట గుడ్డ యొక్కతర తయారగుట మామూల భూములకు తనఖా యుండుటవలన వారికి నష్టమేలేదని యిట్టి కొన్నిలాభములు కలదని కంపెనీ వారు ప్రకటించిరి. భూములవదలి ఆ ప్రజలు పట్టణములలో కూలిజేసికొని జీవించునలెనా! తాత్కాలికముగా భూములు వారు అనుభవించుకూడదా! నేరేలు ప్రభుత్వమువారి సహాయముతో ధనికులు వేలవమీద దండెత్తుటగా నున్నది.

ఎన్నివిధముల జూచినను ప్రయోజనములేక మామూలు తాతావను, ప్రభుత్వమునకు నోటిసిచ్చిరి. ది ౧౯౨౩ వ ఏప్రి లులోగా పని నాపినసరే లేనిపో ౧౬ వ తేది సత్యాగ్రహము ప్రారంభింతుమని. వారు పని ఆపలేదు. వీరు సత్యాగ్రహము మొదలెడిరి. ఈకేరీరములను ధ్వంసముచేయుట పనిసాగదాయె. ఆఖరుకు సత్యాగ్రహం చచ్చుటనుండ వారిమీద కంపెనీవారి ముఠాగొడ్డములద్వారా ముఠామచ్చునీళ్ళను పోసిరి. కాని సత్యాగ్రహము చలించలేదు. ఇది ఆన్యాయమని ప్రభుత్వము నెడచేసిరి పెట్టిరి. ఆంధ్రపరిసాని రాయబారములు జరిగెను. కాని ఫలితముకూన్యము.

ఇంతలో పూనాలో దాక్తురు ఫటక్ గారి అధ్యక్షత్వక్రింద సత్యాగ్రహ ధ్వంసంపు మేర్పడిన. శ్రీమదాద ౧౦౦ మందిరు తొమ్మిది ముఠా కూలీలు పనిచేయునంతకాలము సత్యాగ్రహము తమకుండి సాయిత్ర మిండ్లకువచ్చుచుండిరి. ౧౮ వారు బాటు

దినముల తరువాత ౧౯౨౧ సం ౨౨ వ ఏప్రిల్ మొదలు 2 నవంబరువరకు కంపెనీవారు పనులునాపిరి. బెస్సేనుమహారాష్ట్ర సభలో మామూలు తమపనికి ఆమోదమును బడసిరి. కాని ప్రభుత్వముమాత్రము అనకట్టకట్టక తప్పదనిరి. నవంబరులో మరల పని ప్రారంభింపబడిన. సత్యాగ్రహము మొదలెడిన. కంపెనీ వారు పనిచేయించుట వీరు ఆపనిని ధ్వంసముచేయుట జరుగుచున్నది. వారు 3 సంవత్సరములైనను ఎంతమంది శ్రేణుకు పోయినను ఎన్నిలక్షలు ఖర్చుఅయినను సత్యాగ్రహమున సాగించెదరట దీనిని బొంబాయిరాజధాని ప్రజ లామోదింపరట. ఏమిజట్టువల! ఇది అందరున్న స్వరాజ్యమిదివరలోనే చేపాతి యుండేదా! "బాంబేక్రాసికల్"లో వ్రాసినటులు కతానులను, గుండాలను, మహర్షిమొదలగువారిని తెచ్చి మామూలు కంపెనీవారు హింసించిరట. దీనికి తాత్కాలికము సత్యాగ్రహం లను విచారించిన మేజిస్ట్రేటుగారి తీర్పులేయున్నవి. ఒక్కొక్కపుడు సత్యాగ్రహులకు ఘాతకలిగించిరట. శృంగిరకప్పనట్లు కొట్టిరట శ్రీలకు వివరానిమాట లాడిరట. కాని పాపము కంపెనీవారి వాటాలమొగము మాయవారు లేరక!

ఉచ్చుగ్రహముడగు బాబట్ గారు స్థిరచిత్తులతో నున్నాడు. ఆత్మకేక్రికి మించిన కేక్రిలేదుగా! మండికొలదియిడుమల శ్రేణులను బయటను పడుచున్నాడు. కాని మరలసత్యాగ్రహమునకు సంసిద్ధులగుచున్నాడు. ఏమి ఆత్మకేక్రి! తేనికొరకు తమ తాతలవాటి యిండ్లు భూములకొరకే గదా! కాని యీ తిప్పలయూచి బొంబాయి రాజధానిలో కంపెనీవారికి కూలీలు దొరకుటలేదు. అందరలను దృష్టి ఆంధ్రకేక్రి తీవ్రజనుల సంకుమరలినది. ముఠా పోవచ్చునా! గుంటూరు ఆసహాయోద్యమమున కాలకట్టు కావున సత్యాగ్రహులకు సహాయము చేయుట మునిధి. లేదా వారికి సహాయము చేయలేకపోయిన కంపెనీ వారికి తోడ్పడ వలదు. మహాత్మునిచే ప్రారంభింపబడిన సత్యాగ్రహము ధ్వంసము చేయుట! బాగు! ఇది జేకద్రోహము, ఆ త్రోహము కాదా! నీకు గాంధీయందు గౌరవమున్నదా! జేక మందు ప్రేమయున్నదా! కష్టములందున్న వారియందు కరుణకలదా! అట్లయిచో నీవు కూలికొరకు మూల్వీవేట పోనట్లు. ఇతరులను పోసి ఉద్దు. కంపెనీవారి వన్నా ముఠాలో చిక్కి నీయకన్ను మమ్మతేసికొనము. కాంగ్రెసువంశమున ప్రచారమున, అభిమానులను, దీనికి తోడ్పడి తమపనులబడి నుపయోగించి కంపెనీవారి వన్నా గము పాగుకుండ చేయుదురుగా!

గుంటూరుజిల్లా సంఘ కార్యదర్శులు.
గుంటూరు, ది. 19-8-23

మా ఆజీరనివారిని

పులిత్రేపురు, అజీయు మొదలగు నవి కొద్దికాలమునుండియు, లేక బహుకాలమునుండియు పున్నప్పటికిని, బాధతోకూడ నున్నప్పటికిని తప్పక కుదురును. మంచిదీర్ణ శక్తిని, ఆకలిని కలిగించును. పిత్తము, మలబద్ధము మున్నగువాటిని రూపుమాపును. బోషధమును సేవించుటకు మిక్కిలి రుచిగా నుండును. ఆజీయ్యాధిగలవారు ప్రతి యొక్కరు దీనిని వాడట ముంచిదని అనేకవైద్యులు నలహా నిచ్చియున్నారు బుడ్డి 1-కి ధర రూ. 3/- కావలసివారు ఈదిగువ విలాసమునకు ఆర్డరులు కుంపనలేయెను.

శ్రీ కృష్ణ బ్రదర్స్,
తవాచెట్టె నెం. 166.
323, తంబుకెట్టి ఏథి, మద్రాసు.

బహుమోనము

వైద్య విద్య

నామరూర్యైక్యర్యములకు ముగ్ధుడౌ

అన్ని భాషలలో దోడచును.

కావలెనట్లు వారాయులందరి కీరీతన.

(కావలె) జే, ఏనానానానానా, జేకానా.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ సాహిత్యము

వైద్య రత్న పండిత డి. గోపాలాచారి గార్లు

జీవామృతము

హిందూదేశమందలి
అమూల్యమైన
మూలికలతోడనను
బంధములతోడను
యేర్పరచుచున్న
జీవకాంతి దివ్యామృతము

ఈ దివ్యామృతము రక్తమును శుభ్రపరచుటయందు అమోఘశక్తి మాపించును. యెముకలకు, మధ్యధాతువుకు, మాంసమునకు శుభ్రధాతువుకు బలము నిచ్చును. ధాతువులయందు నేడిని పోషింపబడును. ఇది తుల్యకోగులకు, రక్తహీనకోగులకు, నరముల యందు జలములేని కోగులకు మిగుల మత్తమైనది. చిరకాలపు కాలకములను పోగొట్టి జీవామృతము చలనచేయును. అజీర్ణము, మలబద్ధకము, సోమరితనము, అతినిద్రాగుణమును పోగొట్టి, నోటికి మంచుచున్న ఆకలిని మనస్సునకు మంచిఉత్సాహమును కలిగించును. కాంతిని నరములకు దృఢబలమును కలుగజేయును. అది దివ్యామృతమును కేరళ క్షితిమించి పనిచేయు కారలకు సర్వకాలములయందు చేత నుడదగిన అమృత మనటకు సుందరము లేదు. యిందుది కేవలము అమూల్యములైన ఓషధులచే తయారచేయబడిన దివ్యామృతము. క్రయము రీతివలన బుడ్డి 1-కి రూ. 4-0.

ప్యాకింగు మరియు పోస్టేజి వగైరాలు చేరుగా నివ్వవలెను. మా మందుల బాపితాను కోరినవారికి ఉచితముగా పంపబడును.

ఆయుర్వేదాశ్రమం,

తంజిలద్రవ:—పండిట్, మదరాసు.

నెం. 41 అచారప్పవీధి, మద్రాసు

మా బేషధములు (1) మెసర్సు డాక్టర్ అందు కో. రత్నన్ బజారువీధి, మదరాసు. ఈ ప్రక్క తెలుసలడిన (2) మెసర్సు ఎ. రంగయ్యశెట్టి అందు కో, 29కి, ఎస్టాబ్లిష్మెంట్ రో, మద్రాసు. వారివద్ద దొరకును. (3) స్వాస్థ్యశాస్త్రం పెద్దవీధి, తిరువళ్ళిక్కే, మదరాసు.

శ్రేష్ఠమైన సిరాబిల్లలకుబదులు కృత్రిమ సిరాబిల్లలు

మాకలి తగినపు డబ్బులలో బజారు సిరాబిల్లలను వేసి కొందరు కృత్రిమదారులు విక్రయించుచున్నట్లు మాకు తెలిసినది. ఈదురు అలవాటును మార్చుటకై మేము 'యునైటెడ్ మిల్లర్స్' 'విక్రీ సిరాబిల్లలను తయారచేయుచున్నాము. విక్రీ సిరాబిల్లలు 'కాంతి', 'ఇంపీయల్' సిరాబిల్లల కంటెను మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనవియు, అమోఘమైనవియు తెలుసుకొనవలెను.

అచ్యుతబావ శక్తి అభిప్రాయము:—“మిక్కిలి కాంతిగల విక్రీ సిరాబిల్లలను సిరాబిల్లలు ఉపయోగించుటకు తగినది, మిక్కిలి మితవ్యముమైనది. యు. సి. చక్రవర్తి రంగవేసి ఒక సిరాబిల్లయే చాలసిరాబిల్లలను.”

ఒక గ్రాము ధర శక్తి వి. వి. 0-11-0, విక్రీ వి. వి. సింహముమార్కు వి. వి. కోను ఏడుగ వి. వి. జింక మార్కు కోను ఎట్టయి, గ్రోసుధర రూ. 1-0-0, ఫౌనుటెన్ కలము సిరాబిల్లలు గ్రోసు 1-1 రూ. 2-4-0.

(2) ఏనుగుమార్కు వి. వి. సిరాబిల్లలు 2 బుడ్ల బ్లూ కైలెట్ సిరాబిల్లలను, సింహముమార్కు సిరాబిల్లలు 2 బుడ్ల మిక్కిలి కాంతిగల నల్లసిరాబిల్లలను

862

U. C. Chakravarty & Co. Bagbazar, Calcutta.

భావిపత్రిక

858

ఉచితము

(తికాలదర్శిని యను అద్వైతముగాని మీకు రాబోవు కష్టములు 4 మాసములవరకు వారంవారముగా మార్కులు రూ. 4 ముఖ్యముగాని అర్థరూ. 1 వారములో పంపుదుము. మీరు మాకు ఖర్చునకు 14 అణాలు పనియార్చుకట్టి మీ జన్మనకు తమగాని జన్మనకుగ్రహము లేనివో మీ యిష్టమును (9) అక్షరములు (వాసి వి. వి. వరకు) అర్థరూ. పంపవలయును వి. వి. సోమనాథశర్మ, మహాగణి కేట, విశాఖపట్నము

మదనకామేశ్వర లేవ్యము

దుర్బలపాతికీ గుణి:— మేనమామ, నిక్కా, నిష్ట, నష్టము, నిష్కర్మ, అతిమాత్రము, మొదలగు వాటిని బాధించి మంచి బలమును, యశస్సును, కాంతిని, వీర్యవృద్ధిని పొందజేయు, కలిగించు వర్తనసాధనము. 2 డబ్బులు చాలాను డబ్బు రూ. 1-4-0. వి. వి. చార్జీ 0-3-0

కోకాపుష్ప లేవ్యము:— ఇది మలబద్ధమును పోగొట్టి కాల విరేచనమును చక్కగా కలిగించుటలో అమృతమైనది. 15 రూ. డబ్బు రూ. 0-10-0, వి. వి. చార్జీ 0-7-0. వి. వి. పంపకొనుచున్నప్పుడు రూ. 20 చేసి, రెట్టు పంపించు.

ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము

ఈ అపూర్వగంధముతో జర్మనీ గారిడి, యోగదృష్టి, హస్తలాభము, ఇంగ్లీషు ఇంద్రజాలము, మంత్రకాస్త్రము. భూత వైద్యము, యంత్రములు, అమోఘకావారి చీట్లపేక తమామలు, విశిష్టవిశోదవిద్యలు కలవు. ఇంకే గాక మనుష్యుని సాధనముచేయుట, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, జీవముతో నమాధియగుట, కేరళములేని తలకాయచేత మాటలాడించుట భూమిపైన గజముయెత్తున గాలిలో మనుష్యుని నిరాధారముగా నిల్పుట మొదలగు విశిష్టములు అనేకములు జన్మించి, ఈ గ్రంథమును చదివి అద్భుతముగా మేజిక్ చేయవలసి గాగరంటి యిచ్చుచున్నాము. దీని వెల రూ. 4-0-0 లు. 2112

పి. ఆర్. జనార్దనకవాయాడు, ఒంకగూడ గుంటూరుజిల్లా.

మీకు

219

శరీర సౌఖ్యము

ఇది బహు అనందమును కలుగజేయును. మా అతంకనిగ్రహ మోక్షము లోక - ప్రసిద్ధము. మీరు వినియుంటున్న గాన ప్రాయోగమైనది. వెల 1 రూపాయి మాత్రము. ఫలము అధికము - ఎల్లవిషయములకుగాను దయచేసి ప్రాయోగి.

విశాఖము:—

అతంకనిగ్రహ బేషధాల్లము

26 చాక్లెట్ల, మదరాసు.

Delightfully Refreshing.

For Health and Beauty.

ERASMIC

SOAPS & PERFUMES.

"ERASMIC" Perfumers, LONDON. PARIS.

To Be Obtained From All Stores & Dealers.